

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

تاریخ: ۱۳۹۲/۹/۱۴
شماره: ۱۹۲۵۴۵

بسمه تعالی

استانداران محترم سراسر کشور

سلام علیکم

در اجرای ماده ۶۲ قانون شهرداری و به منظور ایجاد هماهنگی در امور مربوط به حمل و نقل مسافر درون شهری و نظام‌مند کردن مدیریت و نظارت شهرداری‌ها مطابق با شرح وظایف مشخص شده در ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی و آیین اجرایی آن، بدینوسیله "ضوابط تاسیس و بهره برداری شرکتها و موسسات حمل و نقل مسافر درون شهری"، "ضوابط بهره برداری از ناوگان اتوبوس و مینی بوس" و "ضوابط بهره برداری از ناوگان خودروی ون" که تمام یا قسمتی از منابع مالی آنها توسط دولت تأمین شده است، ابلاغ می‌گردد.

نظارت بر حسن اجرای صحیح و بموقع ضوابط مذکور برعهده استانداریها بوده و شایسته است در اسرع وقت نسبت به اتخاذ تدابیر لازم و تدوین ساز و کار اجرایی مناسب اقدام شود.

احمد وحیدی

وزیر کشور

رونوشت :

جناب آقای احمدی قائم مقام محترم وزیر در امور حقوقی و مجلس برای آگاهی
جناب آقای سلیمی رئیس محترم سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور برای آگاهی
جناب آقای جمالی نژاد معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی برای آگاهی
جناب آقای عارف پور رئیس محترم مرکز مدیریت عملکرد و امور بازرسی برای آگاهی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

تاریخ: ۱۳۹۲/۹/۱۴
شماره: ۱۹۲۵۴۵

بسمه تعالی

استانداران محترم سراسر کشور

سلام علیکم

در اجرای ماده ۶۲ قانون شهرداری و به منظور ایجاد هماهنگی در امور مربوط به حمل و نقل مسافر درون شهری و نظام‌مند کردن مدیریت و نظارت شهرداری‌ها مطابق با شرح وظایف مشخص شده در ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی و آیین اجرایی آن، بدینوسیله "ضوابط تاسیس و بهره برداری شرکتها و موسسات حمل و نقل مسافر درون شهری"، "ضوابط بهره برداری از ناوگان اتوبوس و مینی بوس" و "ضوابط بهره برداری از ناوگان خودروی ون" که تمام یا قسمتی از منابع مالی آنها توسط دولت تأمین شده است، ابلاغ می‌گردد.

نظارت بر حسن اجرای صحیح و بموقع ضوابط مذکور برعهده استانداریها بوده و شایسته است در اسرع وقت نسبت به اتخاذ تدابیر لازم و تدوین ساز و کار اجرایی مناسب اقدام شود.

احمد وحیدی

وزیر کشور

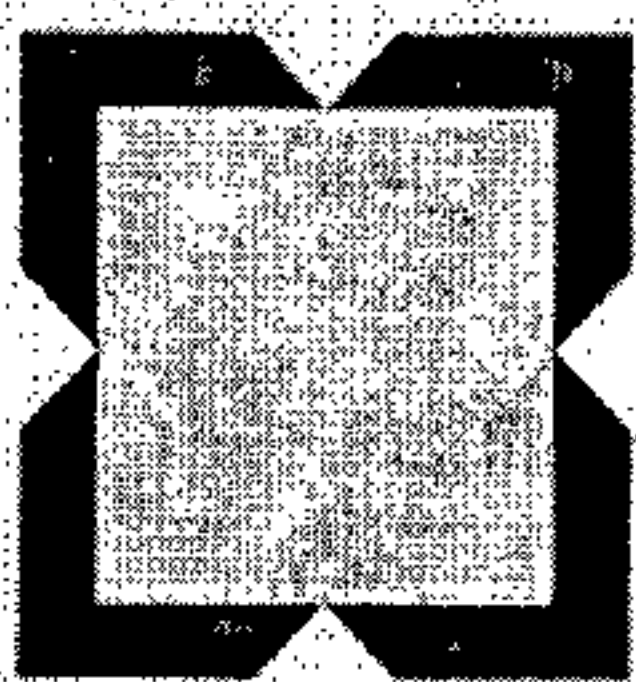
رونوشت :

جناب آقای احمدی قائم مقام محترم وزیر در امور حقوقی و مجلس برای آگاهی
جناب آقای سلیمی رئیس محترم سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور برای آگاهی
جناب آقای جمالی نژاد معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی برای آگاهی
جناب آقای عارف پور رئیس محترم مرکز مدیریت عملکرد و امور بازرسی برای آگاهی

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سید سجاد انوشه معاون امور شهرداری ها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور

بسمه تعالی

وزارت کشور

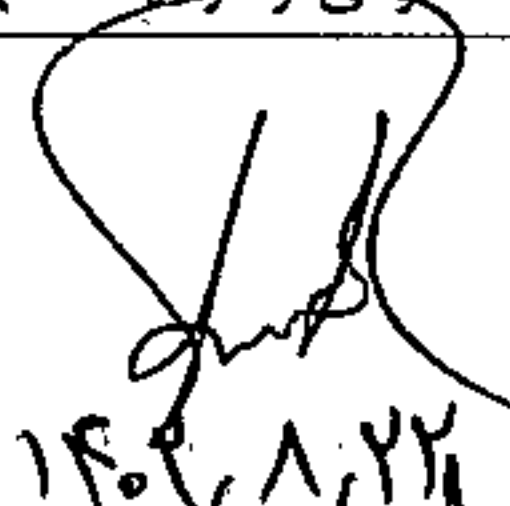
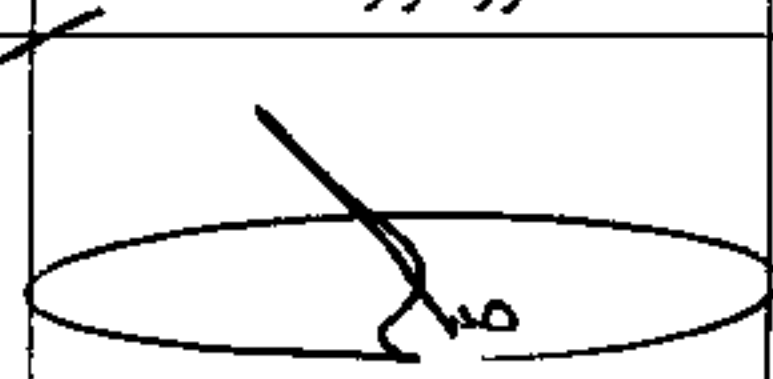
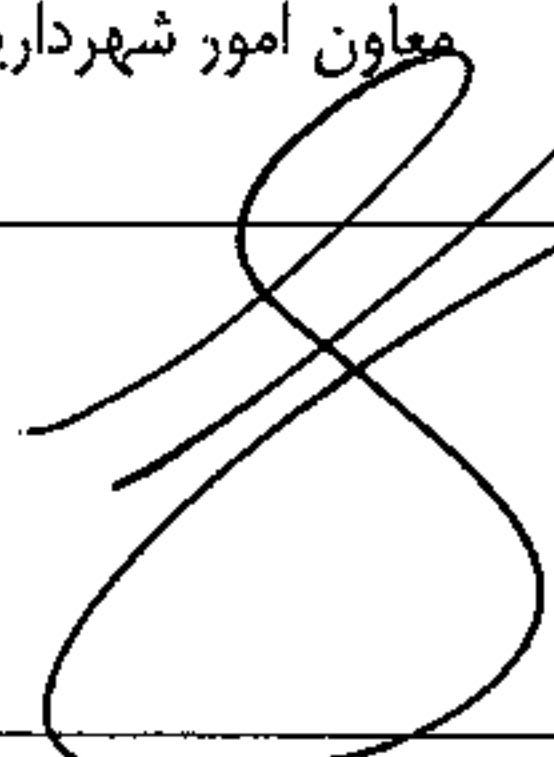
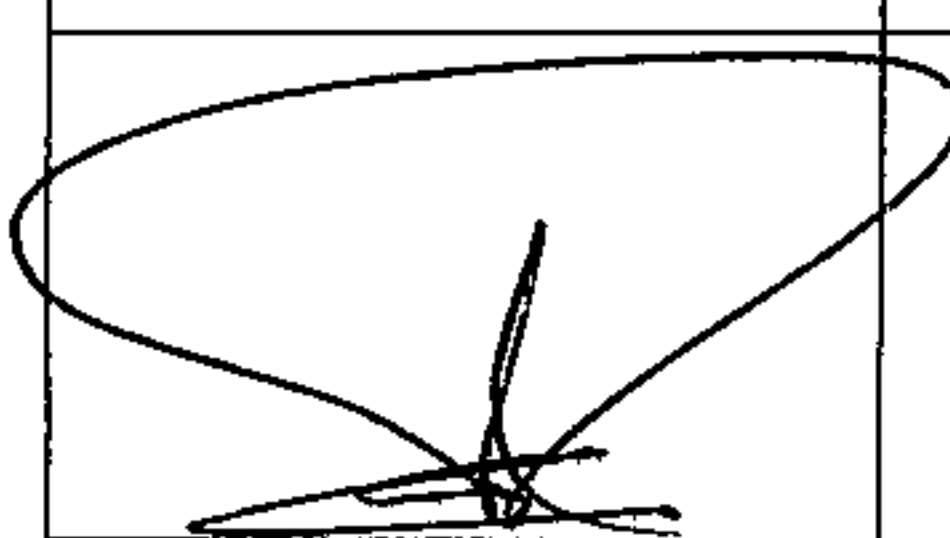
سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

ضوابط تاسیس و بهره برداری شرکتها و موسسات حمل و نقل مسافر درون شهری

موضوع ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۳۱) و ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات
رانندگی

(مصوبه شماره ۱۵۹۳۲۹/ت/۴۷۱۸۷ هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۵ هیئت وزیران)

بایز ۱۴۰۲

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
 ۱۴۰۲، ۸، ۲۲				

به منظور نظام‌مند کردن مدیریت و نظارت شهرداریها در حوزه حمل و نقل عمومی مسافر مطابق با شرح وظایف شهرداریها در ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹، این شیوه نامه حسب ماده ۱۸ آئین نامه اجرایی تبصره ماده ۳۱ و ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (شماره ۱۵۹۳۲۹/ت/۴۷۱۸۷ هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۵) ابلاغ می‌گردد.

فصل اول کلیات :

اصطلاحات ذکر شده در این آیین نامه در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

سازمان : سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور.

قانون توسعه حمل و نقل عمومی: قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت به شماره ۱۵۳۳۶۲/۶۸۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱ می‌باشد.

آئین نامه بار و مسافر : آیین‌نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه به شماره ۶۱۵۸۵/ت/۴۲۲۸۲ ک مورخ ۸۸/۰۳/۲۰ و اصلاحات بعدی آن.

آئین نامه تمرکز تاکسیرانی: آئین نامه اجرائی قانون الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون راجع به تمرکز امور مربوط به تاکسیرانی شهر تهران زیر نظر شهرداری تهران مصوب ۱۳۵۹/۳/۲۸ به شماره ۹۸۵۹/ت/۱۴۹۳۰ هـ مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۲ و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

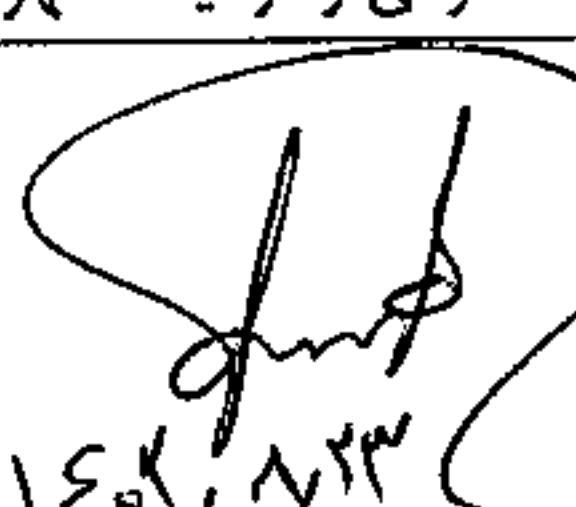
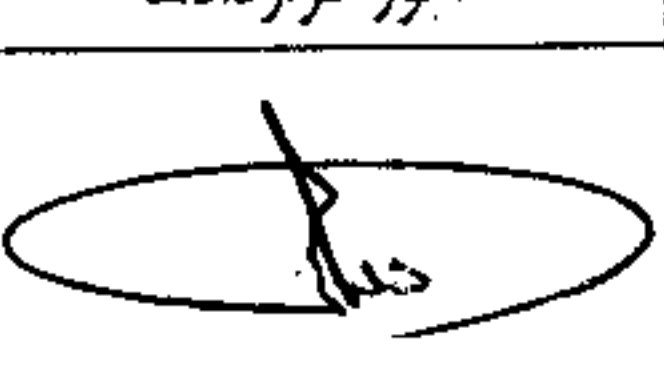
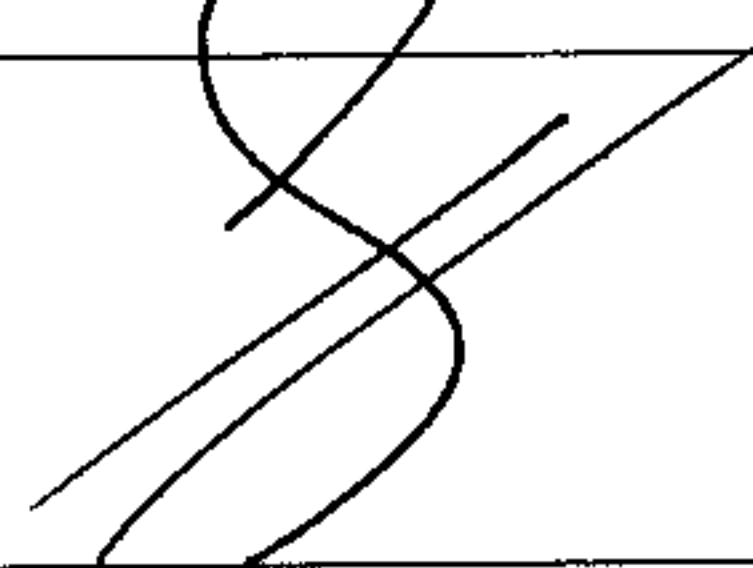
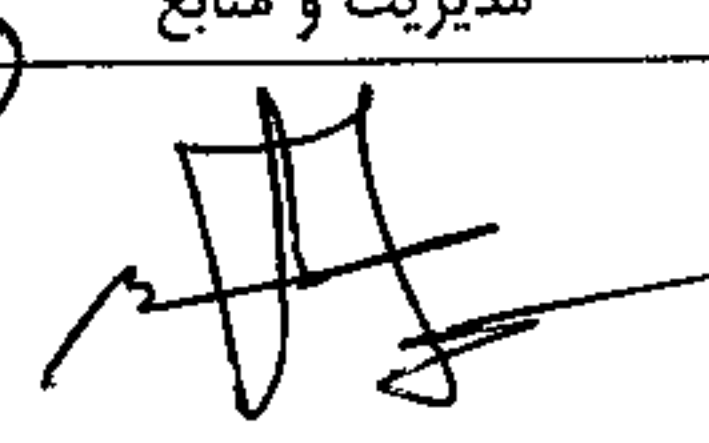
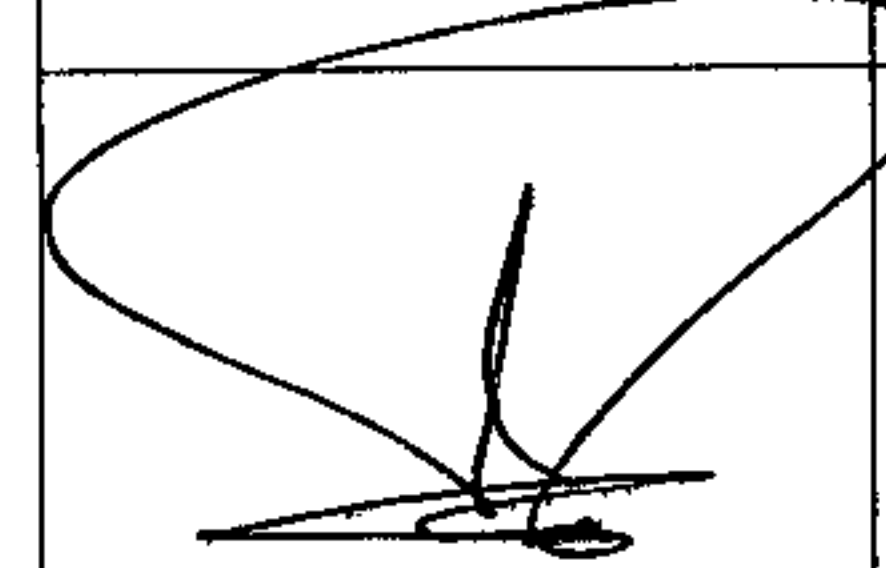
شهرداری: شهرداری‌ها یا شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به آنها که متولی مدیریت و بهره برداری حمل و نقل عمومی در شهرها می‌باشند.

محدوده فعالیت : محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک داخل حریم که موسسات یا شرکت‌ها نسبت به ارائه خدمات جابجایی مسافر اقدام می‌نمایند.

موسسه یا شرکت: شخص حقوقی که براساس ضوابط ابلاغی وزارت کشور (موضوع ماده ۱۸ آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۳۱) و ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی) به منظور فعالیت در زمینه حمل و نقل عمومی درون شهری مسافر دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از شهرداری می‌باشد.

موسسه یا شرکت باید توانایی فنی و مالی لازم در خصوص انجام این امر را داشته و بر اساس مصوبه شورای شهر تضامین لازم در این ارتباط را به شهرداری ارائه دهد.

مطالعات : عبارت است از انجام هرگونه مطالعه در خصوص برنامه‌ریزی و سیاستگذاری جهت افزایش سهم حمل و نقل عمومی که توسط شهرداری‌ها برای ایجاد یا بازنگری خطوط و ناوگان انجام شده و به تأیید مراجع ذیربط می‌رسد.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

پایانه های درون شهری و حومه: مکانی است در محدوده شهرها که به منظور ارائه خدمات مشخص شده در طرح های مطالعاتی و براساس ضوابط و مقررات جهت مدیریت امور حمل و نقل مسافر برای سفرهای درون شهری مکان یابی شده است.

ایستگاه: عبارت است از محل هایی برای پیاده و سوار نمودن مسافر که در محدوده شهرها توسط بخش خصوصی (با هماهنگی شهرداری) یا شهرداری احداث می گردد.

سامانه هوشمند: ادوات سخت افزاری و نرم افزاری مبتنی بر فناوری اطلاعات در خصوص حمل و نقل مسافر (اعم از مدیریت ناوگان، خطوط و راننده، اطلاع رسانی، دریافت کرایه و غیره) است که توسط شهرداری راه اندازی شده و داده های دریافتی یا بارگذاری شده را به سامانه مرکزی ارسال می نماید. طراحی فنی این سامانه ها باید مطابق با شیوه نامه های فنی سازمان جهت اتصال به سامانه مرکزی بوده و نحوه ارتباط با سامانه مرکزی تابع شیوه نامه فنی است که توسط سازمان ابلاغ می گردد.

سامانه مرکزی: سامانه هوشمندی است که توسط سازمان راه اندازی و مدیریت گردیده و از طریق تجمیع داده های سامانه هوشمند شهرداری ها، نظارت عالی بر ناوگان حمل و نقل مسافری را انجام خواهد داد. نحوه ارتباط با سامانه مرکزی تابع شیوه نامه فنی است که توسط وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها) ابلاغ می گردد.

پروانه فعالیت مؤسسه یا شرکت: مجوزی که توسط شهرداری حسب مورد برای شروع یا تداوم فعالیت شرکت یا مؤسسه حمل و نقل عمومی مسافر صادر می شود. طبق این مجوز اشخاص حقوقی می توانند به نمایندگی از شهرداری برحسب شرایط، ظرفیت ها و برنامه های شهرداری به جابجایی مسافر با وسایل نقیه مجاز بپردازند و در صورتی قابل انتقال و تمدید می باشد که شرایط مورد نظر شهرداری برای صدور آن همچنان برقرار بماند.

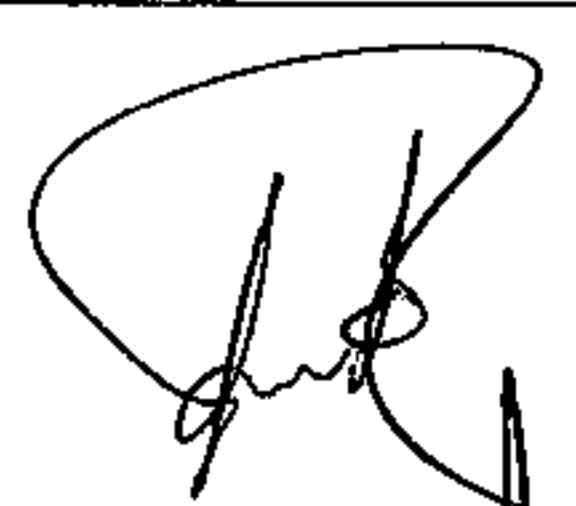
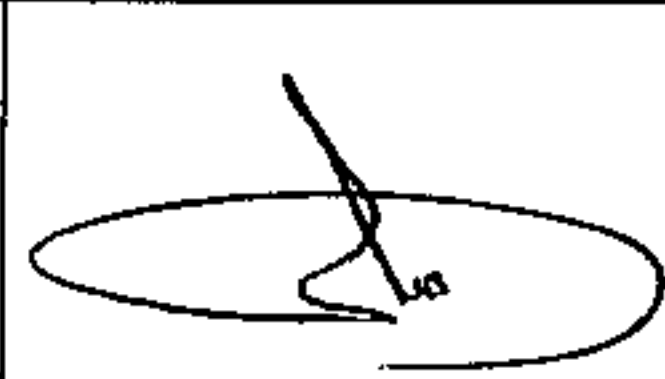
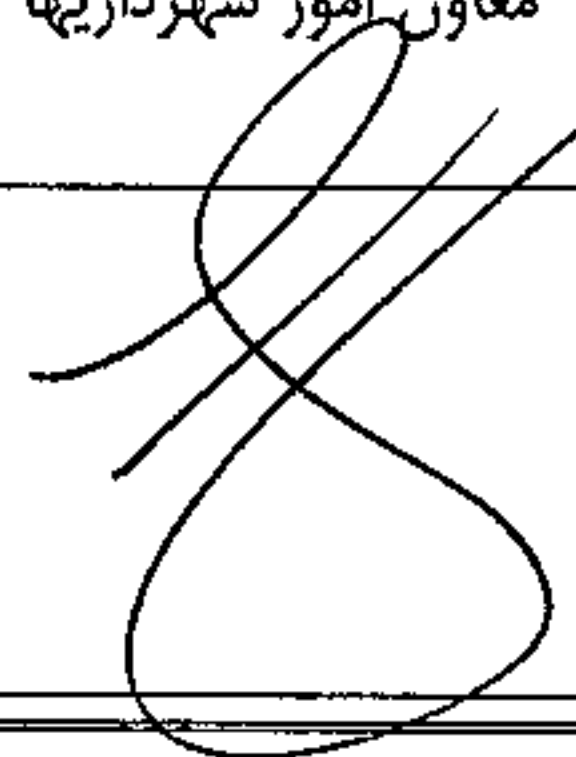
شرکت های حمل و نقل مسافری که تا قبل از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل شروع بکار نموده اند، مکلفند حداکثر تا یکسال پس از ابلاغ این شیوه نامه برای اخذ پروانه بهره برداری در سامانه مرکزی ثبت نام نمایند.

پروانه اشتغال رانندگان: مجوزی است که برای اشتغال به جابجایی مسافر برای شخص حقیقی واجد شرایط تحت پوشش شرکت طبق ضوابط و سایر مقررات مرتبط، با معرفی شرکت و توسط شهرداری صادر می گردد. این پروانه قابل انتقال نمی باشد.

فصل دوم: شرایط عمومی صدور پروانه فعالیت شرکت حمل و نقل مسافر

۱. شهرداری باید پس از دریافت درخواست مؤسسه یا شرکت مبنی بر انجام فعالیت در حوزه حمل و نقل مسافر، موارد ذیل را بررسی و پس از تأیید آن نسبت به صدور پروانه بهره برداری مطابق با ضوابط مربوط اقدام نماید.

- نحوه و نوع ارائه خدمات و محدوده درخواست شده
- دارا بودن شماره ثبت رسمی

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

- اساسنامه با موضوع ارائه خدمات حمل و نقل مسافر، آگهی تاسیس، آخرین تغییرات شرکت و نشانی آن در روزنامه رسمی
- تامین تجهیزات نرم افزاری و سخت افزاری اعلام شده توسط شهرداری
- معرفی دفتر مرکزی و مشخصات رسمی تماس (تلفن، ایمیل، فاکس، صندوق پستی و..)
- عقد قرارداد وفق ماده ۱۰ و ۲۲۰ قانون مدنی و قبول کلیه تعهدات براساس الزامات این شیوه نامه
- تعهد به سپردن وثایق و ضمانت های حسن انجام کار

۲. شهرداری باید حداکثر ظرف مدت یکماه از زمان ثبت درخواست، نسبت به تأیید یا رد درخواست تقاضا اعلام نظر نماید.

۳. شهرداری حسب ضوابط و مطالعات مصوب، محدوده های فعالیت و شرح خدمات را برای مؤسسات یا شرکتهای تعیین می نمایند.

۴. شهرداری باید هر ساله جهت ایجاد رقابت سالم بین مؤسسات یا شرکت ها نسبت به ارزیابی و رتبه بندی آنان بر اساس شاخص هایی نظیر کیفیت خدمات رسانی، قانونمندی، میزان رضایت مندی کاربران، افزایش بهره وری، مالکیت ناوگان، مالکیت ایستگاه یا پایانه مسافری، سطح آموزش، میزان پاسخگویی به شهروندان، رعایت استانداردهای حمل بار، استفاده از سامانه های پیمایش ناوگان، بازرسی و نظارت عالیه بر فعالیت ناوگان تحت پوشش، برخورداری از ابزار و تجهیزات دقیق برای شناسایی ناوگان غیر فعال و برخورد قانونی با آنان، میزان صرفه جویی سوخت و دیگر موارد در چارچوب امتیاز بندی با درج در سامانه هوشمند اقدام نماید.

تبصره: ضوابط و معیارهای ارزیابی توسط سازمان به شهرداری ها اعلام خواهد گردید.

۵. میزان وثایق و ضمانت حسن انجام کار و هزینه های صدور پروانه های فعالیت مؤسسه یا شرکت و پروانه اشتغال افراد به حمل و نقل مسافر (متناسب با نوع فعالیت به صورت جداگانه) و تمدید سالانه آن بنا به پیشنهاد شهرداری و تصویب شورای اسلامی هر شهر تعیین می گردد.

۶. مؤسسات یا شرکت ها می توانند نسبت به ایجاد شعبه در شهرهای دیگر اقدام نمایند. اخذ پروانه از شهرداری محل فعالیت الزامی است.

۷. ثبت نام و صدور پروانه ها در هریک از شهرهای متصل به سامانه مرکزی به منزله ثبت نام و اخذ پروانه فعالیت یا اشتغال در کل شهرهای کشور بوده و پروانه های صادر شده در کل کشور دارای اعتبار می باشد.

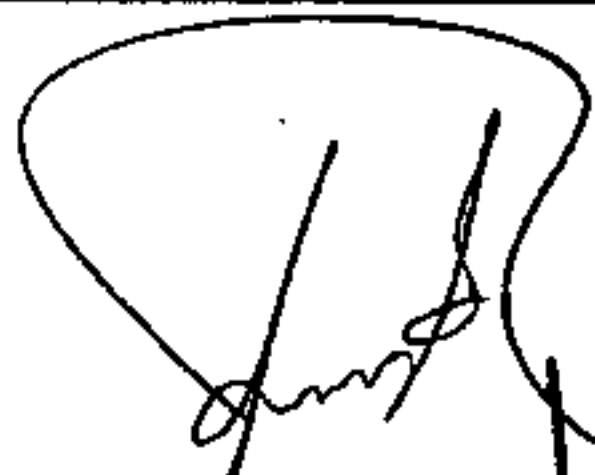
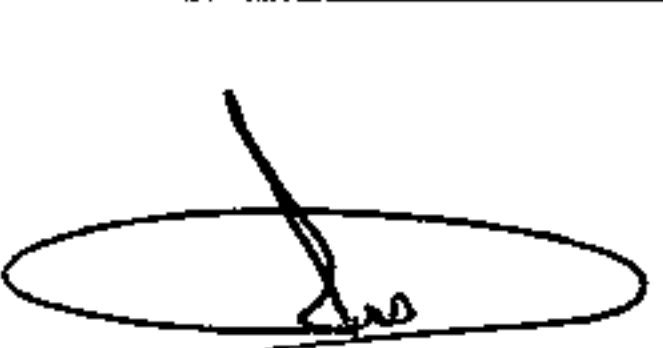
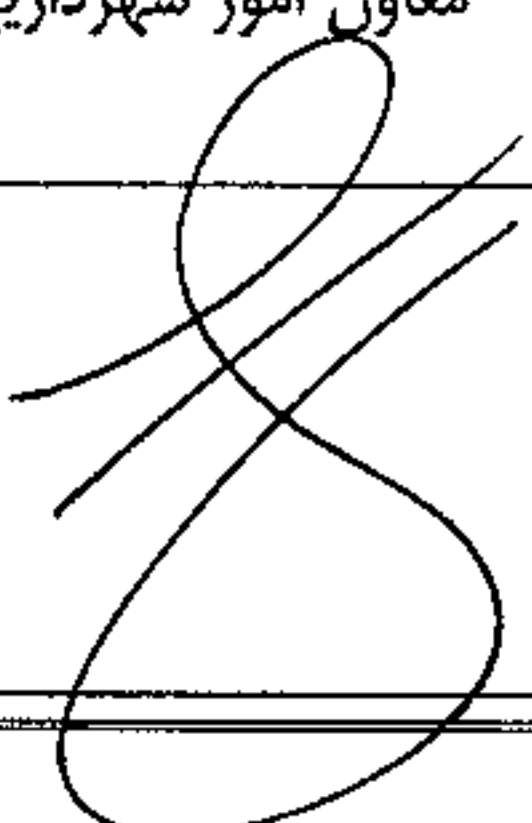
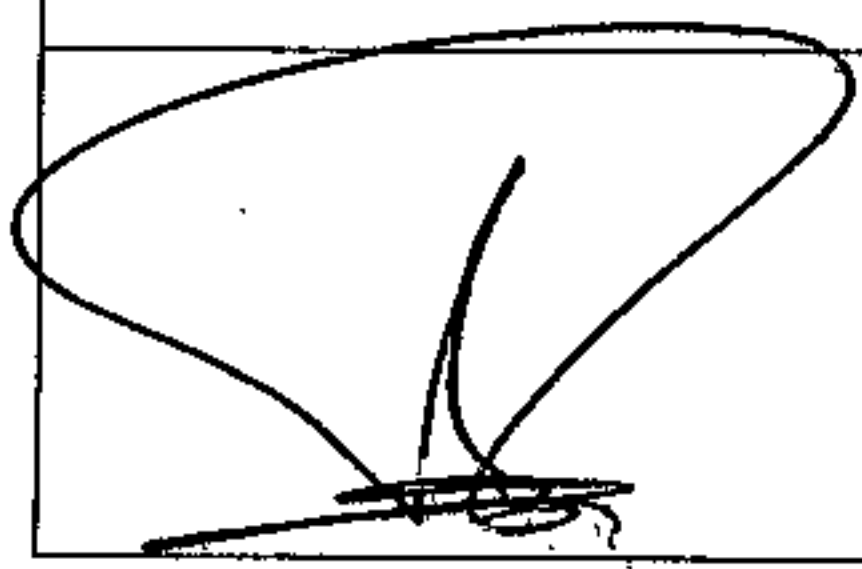
تبصره: شرکت ها، رانندگان و ناوگان دارای پروانه از اصناف، ملزم به اخذ مجدد پروانه از شهرداری میباشند و اطلاعات مربوطه با هماهنگی شهرداری در سامانه مرکزی ثبت می گردد. شرکت های تعاونی باید در هنگام درخواست پروانه نسبت به بارگذاری مدارک مربوط در سامانه اقدام نمایند.

۸. رانندگان خودروهای مسافر درون شهری پس از انعقاد قرارداد با شرکتهای و تأیید شهرداریها، پروانه اشتغال دریافت خواهند کرد. اعتبار پروانه اشتغال رانندگی ۲ سال است و تا رسیدن به سن بازنشستگی قابل تمدید می باشد. (رعایت ضوابط سنی گواهینامه رانندگی در این ارتباط الزامی است)

۹. بررسی سلامت جسمی و روانی رانندگانی که تحت پوشش مؤسسه یا شرکت فعالیت می نمایند و رعایت کلیه قوانین و مقررات کار حین کار و مسئولیت حوادث ناشی از آن، پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان تحت هر عنوان و مالیات کارکنان با مؤسسه یا شرکت می باشد.

۱۰. مؤسسات یا شرکتهای برای ارائه خدمات جابجایی مسافری موظف به استفاده از رانندگان با شرایط عمومی ذیل هستند:

- دارا بودن برگ پایان خدمت یا معافیت از خدمت وظیفه عمومی
- تابعیت جمهوری اسلامی
- ارائه گواهی عدم سوء پیشینه کیفری، عدم اعتیاد به مواد مخدر و محروم نبودن از اشتغال به رانندگی از طرف مراجع ذیصلاح
- ارائه گواهی سلامت روانی و جسمانی از مراجع مورد تأیید شهرداری

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

• دارا بودن گواهی نامه معتبر رانندگی با وسیله نقلیه مربوطه جهت ارائه خدمات

• گذراندن دوره های آموزشی اعلام شده توسط شهرداری ها در حوزه مربوطه متناسب با نوع و کاربری خودرو

رانندگان جهت فعالیت در ناوگان خدمات اختصاصی حمل و نقل مسافر (نظیر سرویس مدارس ، گردشگری ، تشریفات ، ادارات ، شرکت ها ، جابجایی معلولین و غیره) باید علاوه بر موارد فوق ، ضوابط تعریف شده از جانب شهرداری را نیز رعایت نمایند. اخذ تعهدات لازم برای حسن انجام وظایف محوله توسط رانندگان طرف قرارداد بر عهده مؤسسات یا شرکت های ذیربط می باشد.

۱۱. مؤسسات یا شرکت ها به منظور افزایش آگاهی رانندگان ، آشنایی با قوانین و مقررات ، افزایش ایمنی و کاهش مخاطرات و سوانح، موظف به برگزاری دوره های آموزشی می باشند. سرفصل های دوره های آموزشی و ساعات آن ها متعاقباً توسط سازمان به شهرداری ها ابلاغ می گردد.

۱۲. در صورت بروز تداخل در فعالیت مؤسسات یا شرکت ها در شهرهای همجوار ، روستاهای واقع در حریم شهرها یا تفاوت در ضوابط تعیین شده توسط شهرداریها، شورای هماهنگی ترافیک استان مرجع حل اختلاف می باشد و بر عملکرد شهرداری ها نظارت خواهد نمود.

۱۳. در شهرهایی که امکان استفاده از خدمات اشخاص حقوقی وجود ندارد (به تشخیص شورای هماهنگی شهرستان)، شهرداریها می توانند در چارچوب یک برنامه زمانبندی مشخص و تا زمان تعیین شده ، از خدمات شرکت های فعال در شهرهای دیگر استفاده نمایند. رعایت قوانین و مقررات جاری در کشور در این خصوص الزامی می باشد.

فصل سوم: شرایط اختصاصی خدمات حمل و نقل مسافر درون شهری

۱. شهرداری و مؤسسه یا شرکت بر اساس نتایج حاصل از طرح های جامع حمل و نقل عمومی موارد ذیل را در قرارداد لحاظ می نمایند:

- تعیین مسیرها
- نوع ناوگان
- شرح فعالیت
- دیگر موارد

تبصره : شرح فعالیت جابه جایی مسافر در پروانه بهره برداری مؤسسه یا شرکت با ذکر نحوه فعالیت مشخص خواهد گردید.

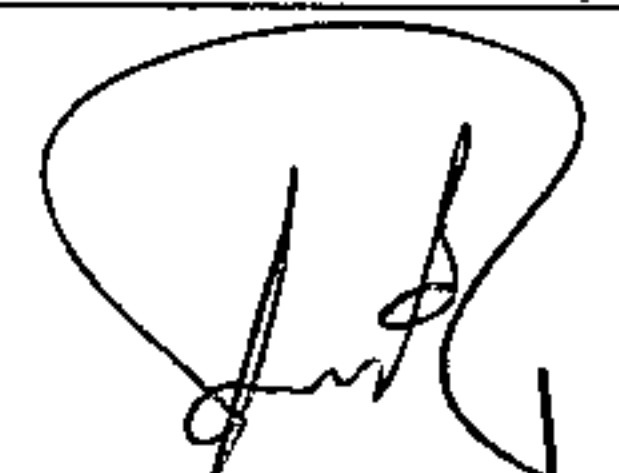
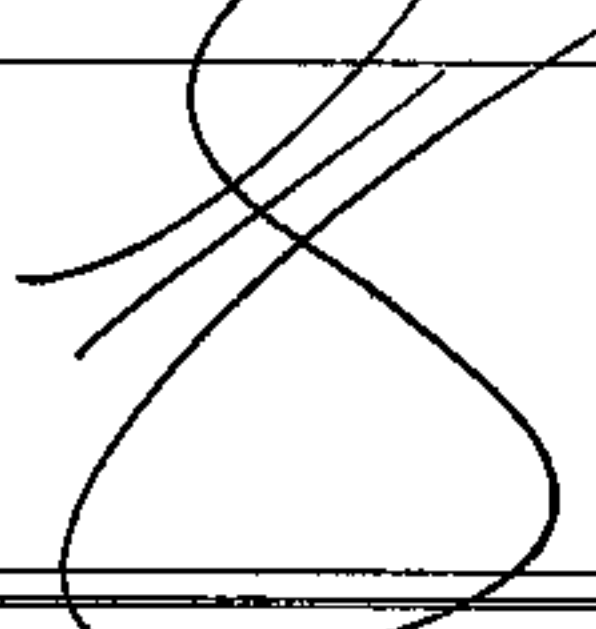
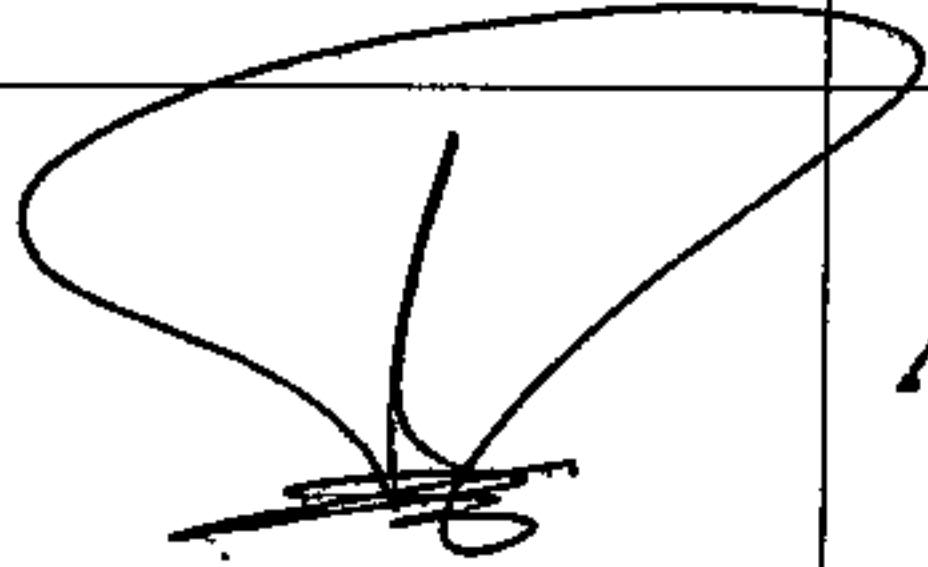
۲. شهرداری باید در راستای نظارت بر عملکرد ناوگان ، نسبت به راه اندازی سامانه های هوشمند مکان یابی ، نظارت تصویری ، جمع آوری الکترونیک کرایه و دیگر موارد به صورت برخط اقدام نموده و آن ها را به سامانه مرکزی جهت پایش داده های ناوگان کشور منتقل نماید.

۳. شرکت های ارائه دهنده خدمات هوشمند جابجایی مسافر که در بستر اینترنت نسبت به ارائه خدمات جابجایی مسافر اقدام می کند تابع ضوابط تعریف شده در حوزه فعالیت مربوط به خود می باشند.

۴. شهرداری باید جهت تعیین نرخ جابجایی مسافر (کرایه) با ناوگان حمل و نقل عمومی آن را بر اساس شاخص های کارشناسی شده محاسبه نموده و پس از تصویب شورای شهر و طی نمودن مراحل تصویب ، آن را اجرایی نماید.

۵. بازگشت سرمایه شرکت ها و مؤسسات برای ساماندهی ناوگان حمل و نقل مسافری (مستند به تکالیف شهرداری ها در ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی و آیین نامه اجرایی آن) تابع ضوابط و مقررات مربوط می باشد که در قرارداد دو طرف باید لحاظ گردد.

۶. شرکت یا مؤسسه موظف است دستورالعمل های ابلاغی دولت در خصوص نوسازی یا بازسازی ناوگان را با هماهنگی شهرداری انجام دهد.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

فصل چهارم : نحوه برخورد با تخلفات خدمات حوزه مسافر

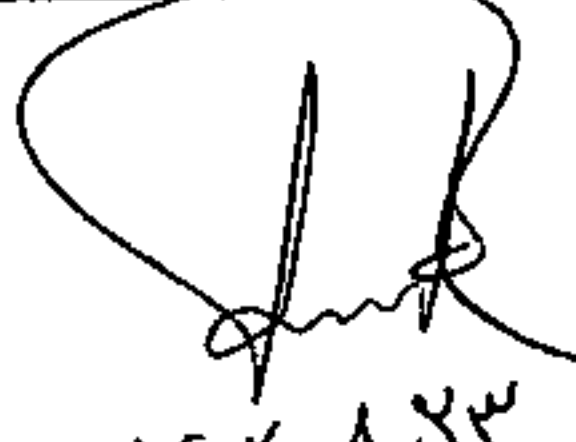
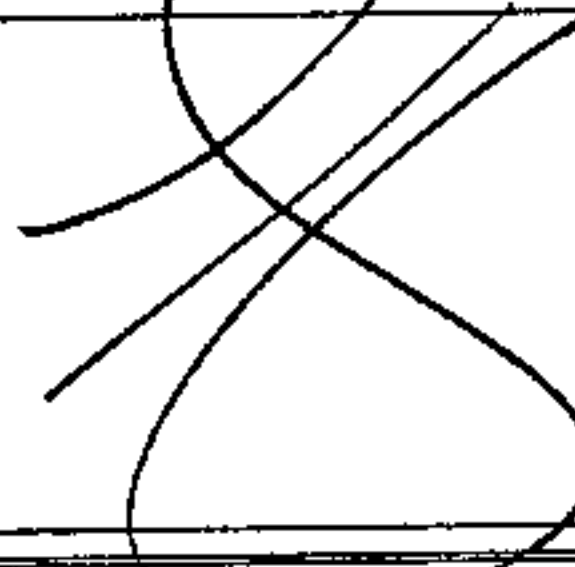
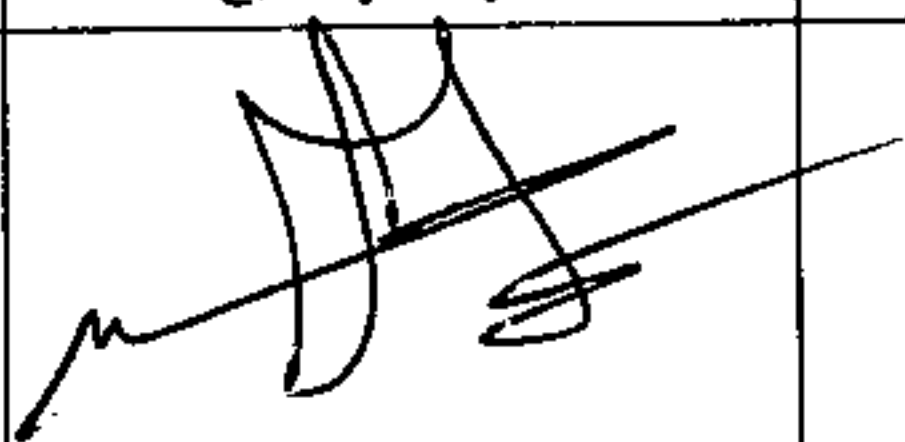
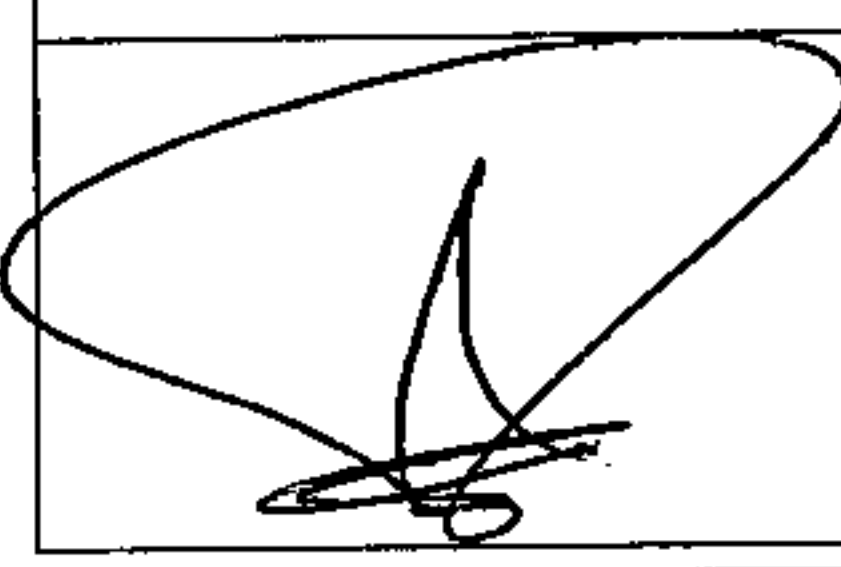
رسیدگی به تخلفات شرکت ها در خصوص عدم رعایت مفاد و شرایط مربوط به قرارداد منعقد با شهرداری و دیگر موارد مرتبط و همچنین تعیین جریمه نقدی مربوطه و مدت تعطیلی یا ابطال پروانه متخلف، مستند به ماده ۲۰ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده ۳۱ و ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی می باشد.

تبصره ۱ : مصادیق تخلفات شرکت ها و نحوه برخورد با آن ها توسط شهرداری تهیه و در قرارداد فی ما بین لحاظ گردد.

تبصره ۲ : رسیدگی به تخلفات رانندگان توسط شرکت ها صورت پذیرفته و تعیین مصادیق مذکور و نحوه اجرایی کردن آن در قرارداد با رانندگان منظور می گردد.

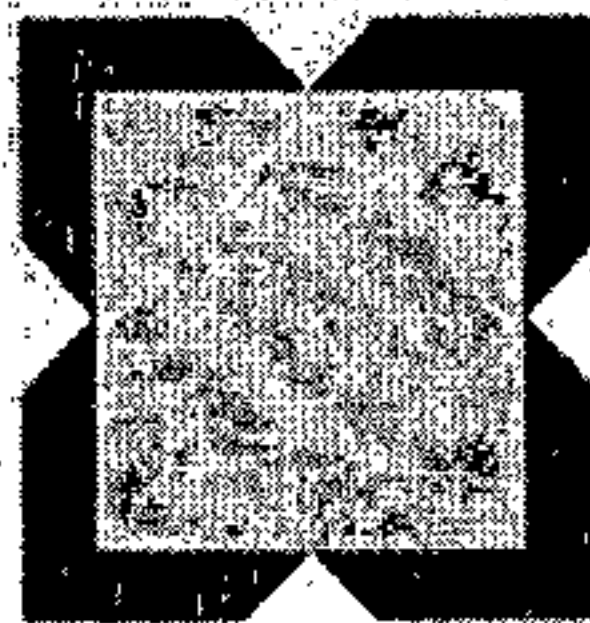
تبصره ۳ : آرای صادر شده برای شرکت ها و رانندگان در مورد تخلفات صورت پذیرفته قطعی و لازم الاجرا بوده و در سامانه مرکزی ثبت خواهد گردید.

پایان

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
 ۱۴۰۲/۱/۲۳				

بسمه تعالی

وزارت کشور

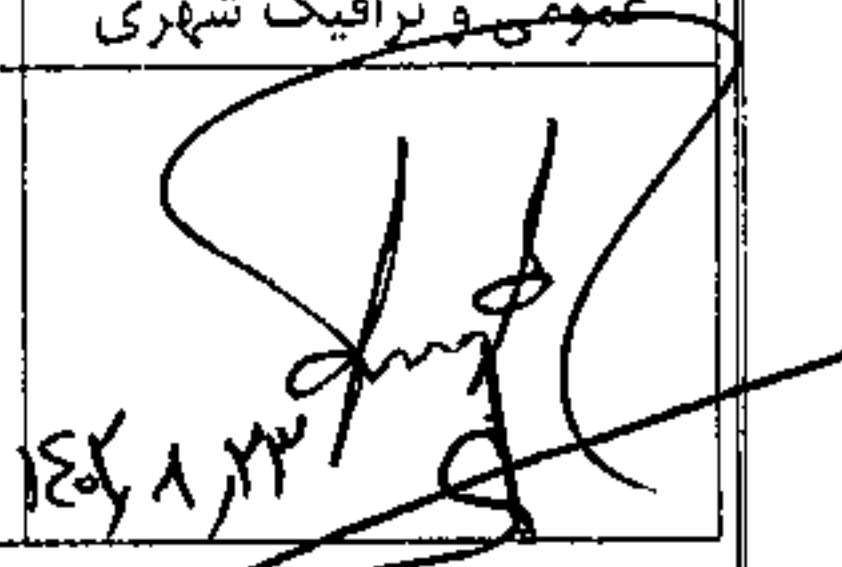
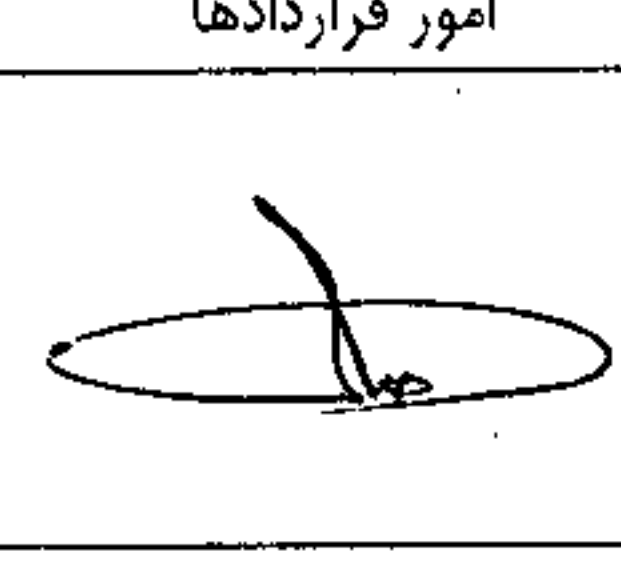
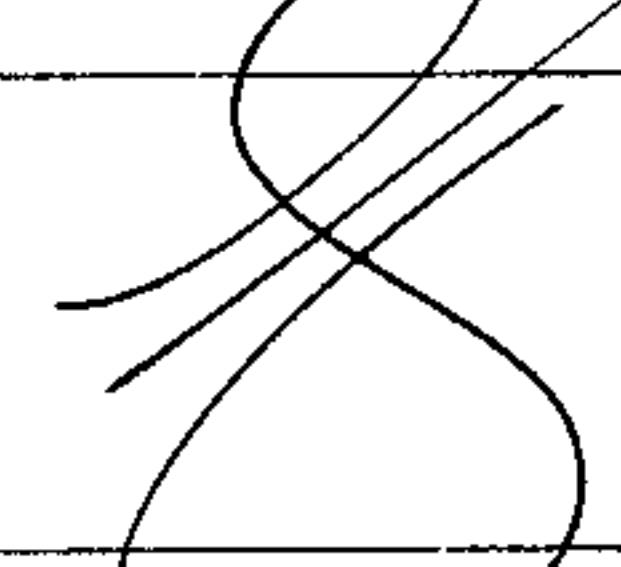
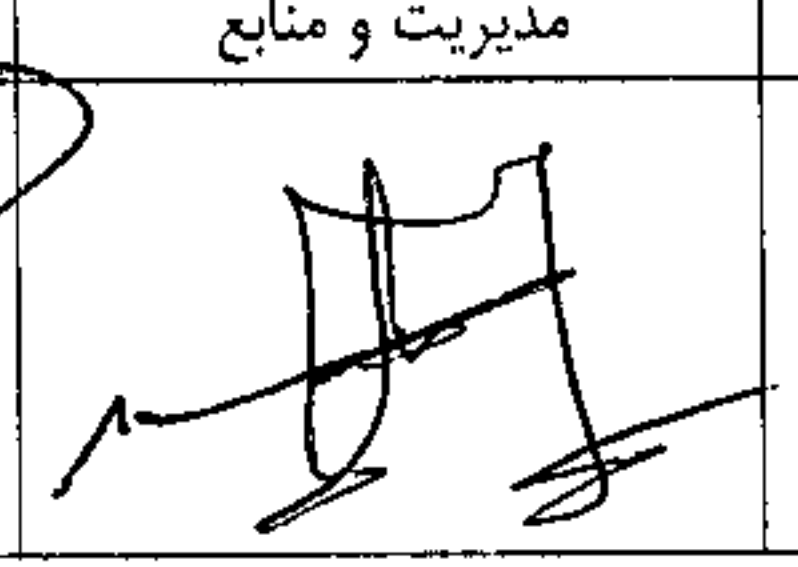
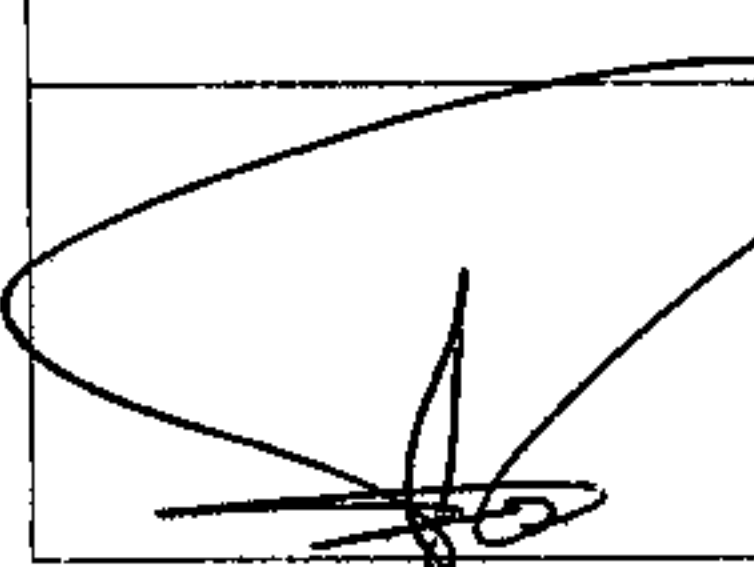

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

"ضوابط بهره برداری از ناوگان اتوبوس و مینی بوس"

که تمام یا قسمتی از منابع مالی آنها توسط دولت تأمین شده است

پاییز ۱۴۰۲

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

ماده (۱) تعاریف عمومی

سازمان : سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

شهرداری : شهرداری ها یا شرکت ها و سازمان های وابسته که متولی مدیریت و بهره برداری حمل و نقل عمومی در شهرها می باشند.
بهره بردار: موسسه یا شرکت (با موضوع حمل و نقل مسافر) براساس ضوابط ابلاغی وزارت کشور (موضوع ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۳۱) و ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی) که به منظور فعالیت در زمینه حمل و نقل عمومی درون شهری مسافر به صورت خصوصی یا تعاونی تأسیس شده و دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از شهرداری می باشد.

محدوده فعالیت : محدوده و حریم شهر که بهره بردار نسبت به ارائه خدمات جابجایی مسافر تحت نظارت شهرداری ها اقدام می نمایند. در صورت لزوم فعالیت ناوگان در خارج از محدوده فعالیت، رعایت مفاد مصوبه شماره ۷۲۷۸۳/ت/۵۱۵۵۶ هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۹ هیئت محترم وزیران و اصلاح ماده ۲ آیین نامه اجرایی موارد معافیت استفاده از اوراق صورت وضعیت مسافری و بارنامه الزامی است.

ناوگان : خودروهای جمعی (دیزلی، گازسوز، برقی) دارای پلاک عمومی شامل اتوبوس، میدل باس و مینی بوس، که در محدوده فعالیت و تحت نظارت شهرداری ها نسبت به جابجایی مسافر اقدام می کنند.

ناوگان فرسوده : تعاریف حاکم بر خودروی فرسوده که در قوانین و مقررات کشور مشخص شده است.

کمک مالی دولت : هرگونه تأمین مالی اعم از بلاعوض، تسهیلات، یارانه سود تسهیلات، تأمین مستقیم ناوگان با قراردادهای ارزی-ریالی و غیره که برای خرید تمام یا بخشی از خودروی ون، توسط دولت صورت می پذیرد و یا منتج به تأمین ناوگان برای بهره بردار با قیمت کمتر از قیمت روز بازار می گردد.

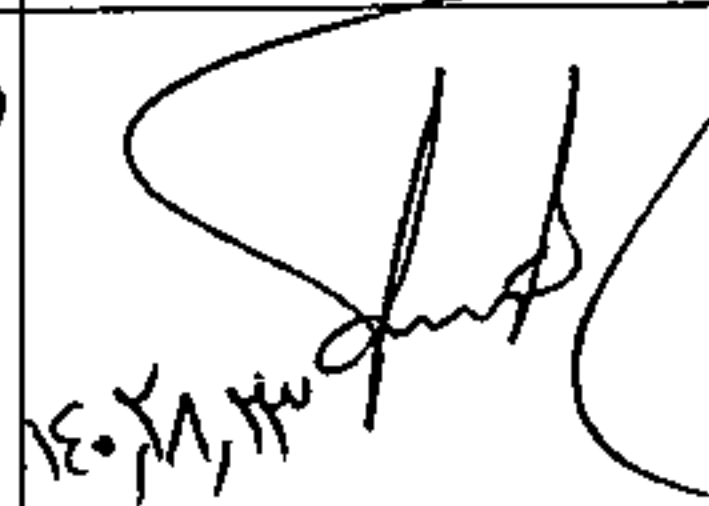
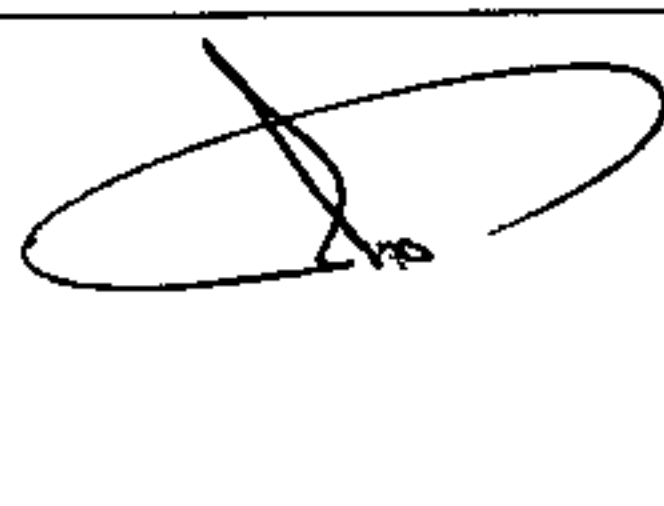
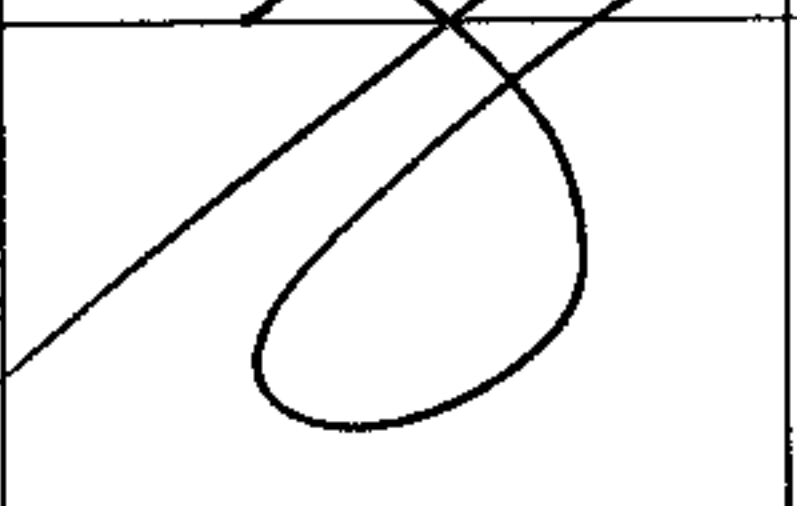
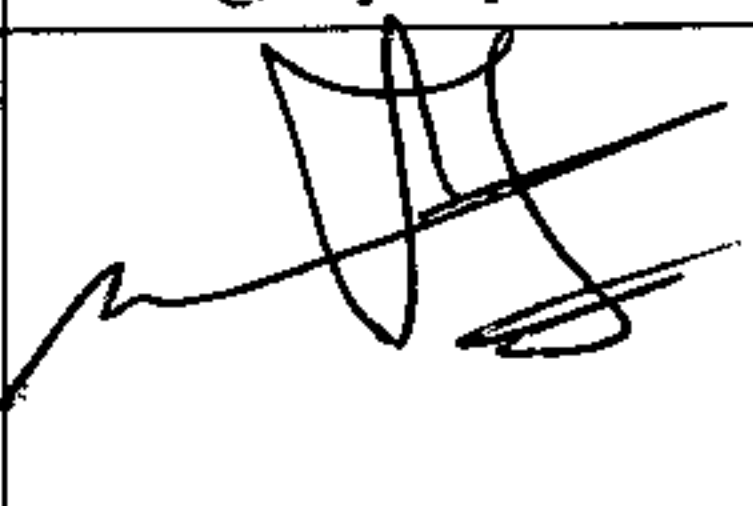
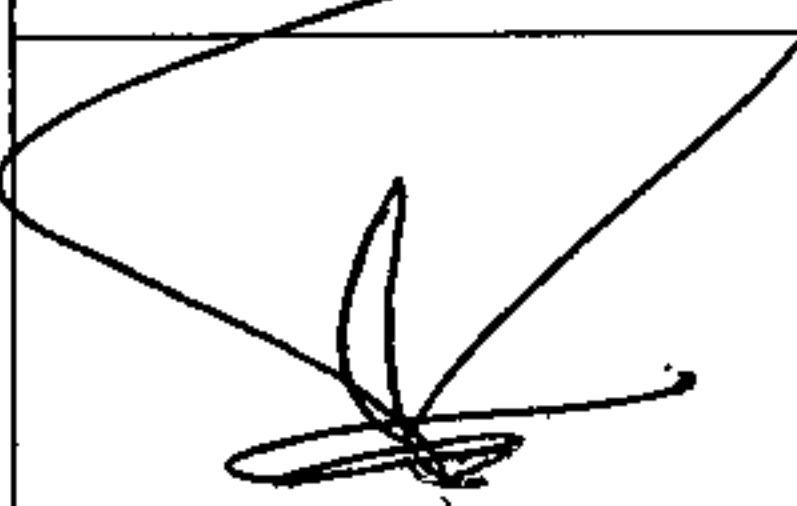
مشارکت مالی: توافقی است بین بهره بردار با شهرداری برای مشارکت مالی در تأمین ناوگان

خدمات جابجایی مسافر : ضوابطی است که توسط شهرداری ها در خصوص نحوه ارائه خدمات سرویس دهی، سوار و پیاده نمودن مسافر در محل های مجاز و حرکت و توقف ناوگان حمل و نقل عمومی به بهره برداران اعلام می گردد.

مطالعات : عبارت است از انجام هرگونه مطالعه در خصوص برنامه ریزی برای ایجاد یا بازنگری خطوط و ناوگان که توسط شهرداری ها انجام و به تأیید مراجع ذیربط رسیده است.

کرایه : هزینه ای است که توسط شهرداری برای هر خط جهت جابجایی مسافر با ناوگان مشخص شده و به تأیید شورای شهر رسیده است. این موضوع با استفاده از سامانه الکترونیکی از مسافرین توسط بهره بردار قابل وصول خواهد بود.

کمیته فنی استانداری : سه نفر متخصص مجرب در حوزه ماشین آلات می باشد که با ابلاغ معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری تشکیل می گردد. این کمیته جهت اطمینان از حفظ کیفیت و خدمات و همچنین بازسازی اساسی ناوگان بر اساس دستورالعمل های سازمان بر نحوه بهره برداری و نگهداری ناوگان نظارت کرده و اسقاط شدن ناوگان یادشده نیز با تأیید آن صورت می پذیرد.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

ماده ۲) نحوه بهره برداری از ناوگان

۱. شهرداری ها باید در راستای استهلاک تدریجی کمک های دریافتی از دولت بابت تأمین ناوگان، جابجایی مسافر در مقابل ارائه خدمات مناسب (کمی و کیفی) را طی دوره زمانی معین به بهره برداران واگذار نمایند.
۲. شهرداری ها به نمایندگی از دولت از بهره برداران در مقابل تسهیلات و کمکهای اعطائی تعهد و تضمین لازم را برای ارائه خدمات در محورهای تعیین شده اخذ خواهند نمود.
۳. حداقل سی درصد (۳۰٪) اتوبوسها و صددرصد (۱۰۰٪) مینی بوسها به بخش تعاونی یا خصوصی اختصاص می یابد.
تبصره ۱: تعیین تعداد اتوبوس قابل واگذاری به بهره برداران با پیشنهاد شهرداری و با تصویب شورای اسلامی شهر می باشد.
تبصره ۲: اسناد مالکیت ناوگان واگذار شده تا زمان استهلاک کمک اعطائی به عنوان وثیقه (مطابق دوره زمانی زیر) نزد شهرداری ها نگهداری و پس از آن به بهره بردار تحویل خواهد شد. (شهرداری از این بابت پولی دریافت نخواهد کرد)

مدت زمان تعهد بهره برداری برقی (سال)	مدت زمان تعهد بهره برداری دیزلی - گاز سوز (سال)	سهم دولت (درصد)
۱۶	۸	زیر ۵۰
۱۸	۹	از ۵۰ تا ۷۹
۲۰	۱۰	از ۸۰ به بالا

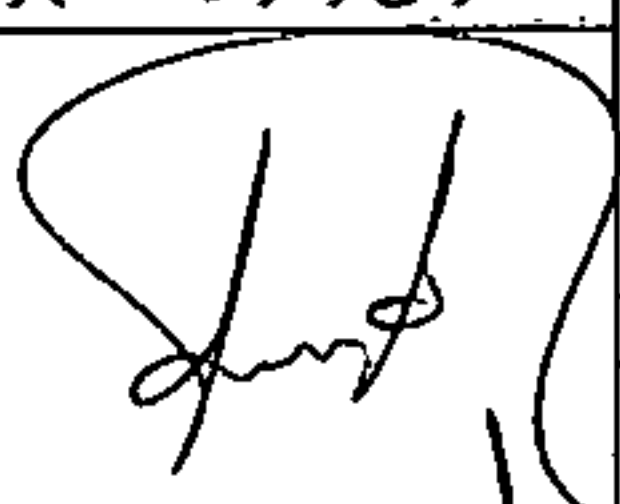
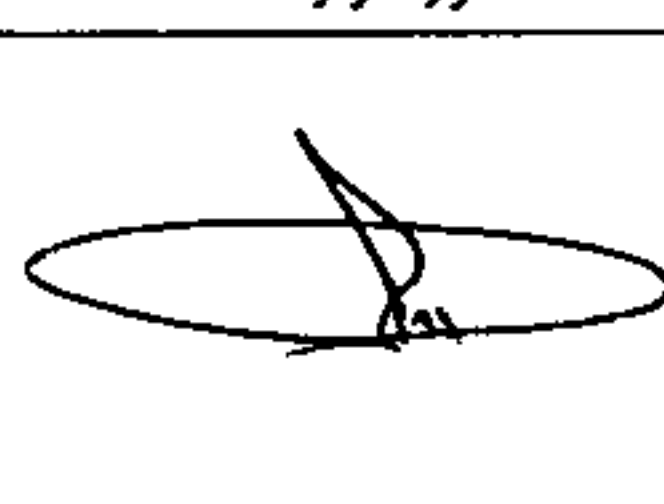
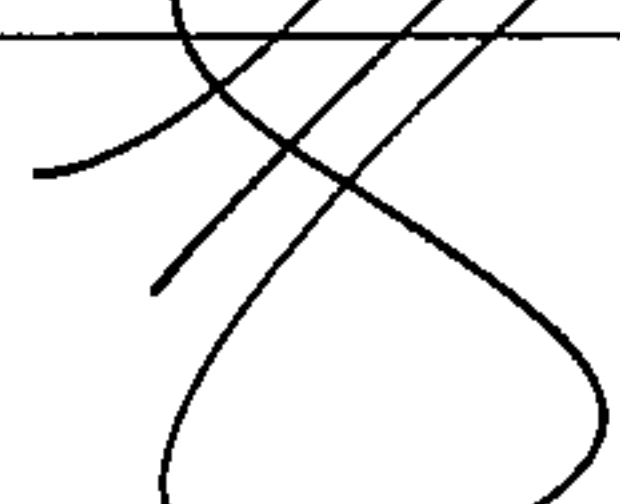
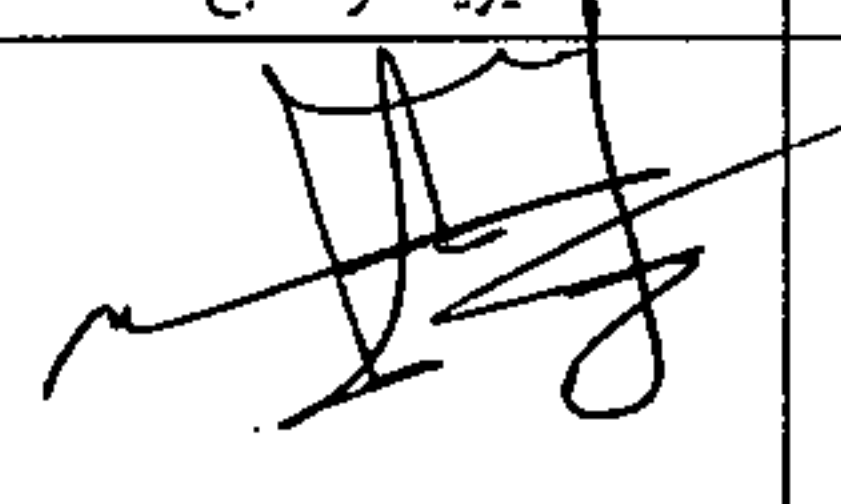
تبصره ۳: در صورتی که پیش از اتمام قرارداد، بهره بردار امکان ادامه آن را نداشته باشد، شهرداری مکلف است نسبت به محاسبه سهم ایشان از مالکیت ناوگان براساس نظر کارشناس رسمی (بر مبنای مدت تعهد) اقدام نموده و پس از تسویه با بهره بردار جدید قرارداد منعقد کند. ادامه خدمت ناوگان تا پایان مدت تعیین شده برای بهره برداری در چرخه حمل و نقل عمومی الزامی است.

تبصره ۴: در صورتی که بهره بردار به طور موقت امکان ارائه خدمات توسط ناوگان را نداشته باشد (از قبیل تعمیرات) این مدت به عنوان زمان بهره برداری محاسبه نمی گردد.

تبصره ۵: بهره بردار در مدت زمان فعالیت امکان واگذاری ناوگان به غیر (تحت هر عنوان) را نداشته و در صورت تخلف از موضوع شهرداری رسیدگی لازم را در چارچوب ماده ۲۰ مصوبه شماره ۱۵۹۳۲۹/ت/۲۷۱۸۷ هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۵ هیأت محترم وزیران انجام خواهد داد.

تبصره ۶: در خصوص استفاده از اتوبوس برقی، هزینه تأمین باتری پس از دوره گارانتی، تماماً بر عهده شهرداری می باشد.

۴. در صورتی که حداقل سی درصد اتوبوس ها مطابق بند "سه" واگذار شده باشد، شهرداری باید جهت ساماندهی باقیمانده ناوگان، خدمات جابجایی مسافر را براساس مصوبه شورای اسلامی شهر به بهره بردار (به صورت تأمین نیروی انسانی یا انجام تعمیرات مورد نیاز و نگهداری روزانه) واگذار و بر آنها نظارت کند.
تبصره ۱: عقد قرارداد با بهره بردار می تواند مشتمل بر ترکیبی از موارد فوق یا به صورت جداگانه باشد.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

تبصره ۲: تا زمانی که ناوگان فرسوده گردد، شهرداری مالک آن بوده و پس از آن بر اساس ضوابط و مقررات موجود با تأیید کمیته فنی اسقاط خواهد شد.

تبصره ۳: ارائه خدمات حمل و نقل مسافر با ناوگان تا زمانی که فرسوده می گردد توسط شهرداری الزامی است.

تبصره ۴: مدت زمان بهره برداری و شرح وظایف طرفین تابع ضوابط و مقررات شهرداری ها می باشد.

تبصره ۵: شهرداری می تواند نسبت به ارائه خدمات تعمیر و نگهداری و سایر خدمات مورد نیاز آنان، با شرایط تسهیلات یا تخفیفات ویژه و با رعایت ضوابط و مقررات اقدام نماید. بهره بردار در استفاده از این خدمات مختار بوده و اجباری در این خصوص وجود نخواهد داشت. فرآیند تعمیر و نگهداری ناوگان یا بازسازی کامل در مدت زمان های مشخص و چگونگی انجام آن (مطابق با فهرست های فنی بازدید و بازرسی ارائه شده توسط شهرداری) باید در قرارداد فی مابین شهرداری و بهره بردار لحاظ گردد.

تبصره ۶: شهرداری می تواند جهت تأمین سهم خود در چارچوب ضوابط و مقررات با بهره بردار مشارکت مالی نماید.

۵. شهرداری هزینه تمام شده بهره برداری در خطوط را توسط کارشناس رسمی و با لحاظ موارد زیر محاسبه خواهد نمود.
(الف) درآمدها:

- پیش بینی بلیت قابل وصول براساس تعداد مسافر هر خط
- دیگر موارد (در چارچوب قوانین و مقررات حاکم بر شهرداری ها)

(ب) هزینه ها:

- تعمیر و نگهداری (بر اساس مفاد قرارداد)
- نیروی انسانی بهره بردار (راننده و کارکنان)
- انواع بیمه (مشخص شده در قرارداد طرفین)
- استفاده از سامانه های هوشمند
- سود بهره بردار (متناسب با نوع بهره برداری)
- دیگر موارد (با تأیید شهرداری)

۶. پرداخت مابه التفاوت کرایه با هزینه تمام شده بهره برداری به بهره بردار که در قرارداد مندرج می گردد، تماماً بر عهده شهرداری است و هرگونه کمک (نقدی یا غیر) پیش بینی شده توسط دولت به منظور جبران کسری هزینه های بهره برداری حقی را برای بهره بردار یا شهرداری ایجاد نخواهد نمود. در صورت تحقق این کمک ها، نحوه پرداخت آن به بهره بردار در قالب مابه التفاوت محاسبه می گردد.

۷. ناوگانی که بدون بهره مندی از کمک مالی دولت به طور کامل توسط شهرداری ها، بخش خصوصی یا توأماً تأمین مالی می گردند شامل این دستورالعمل نیست.

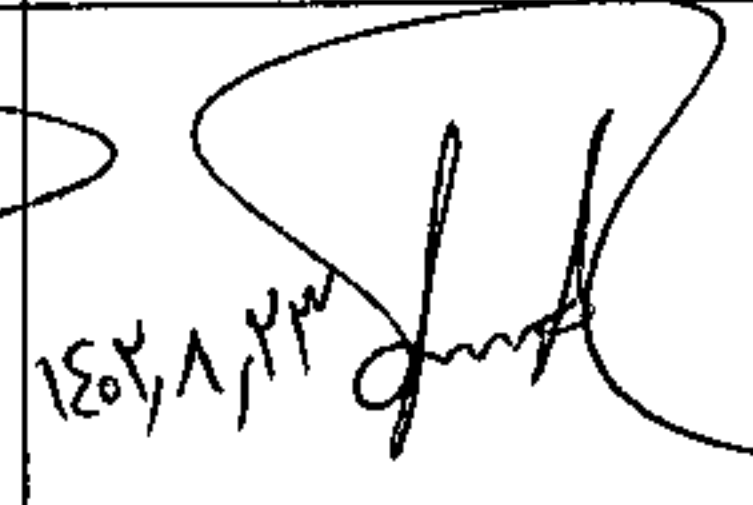
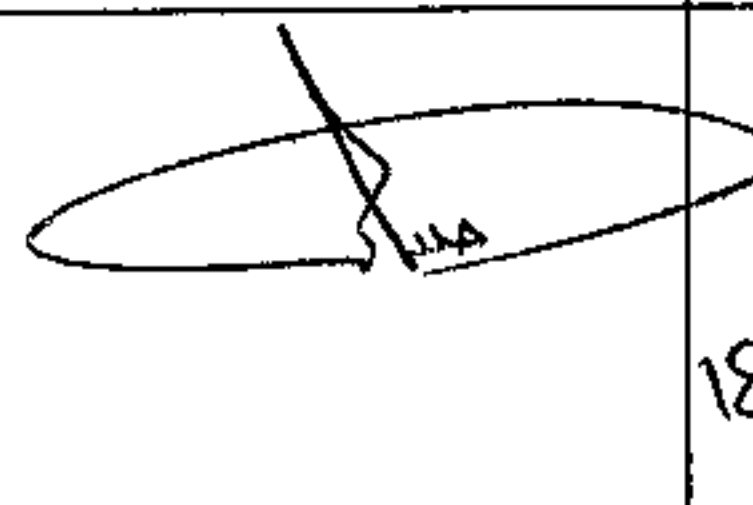
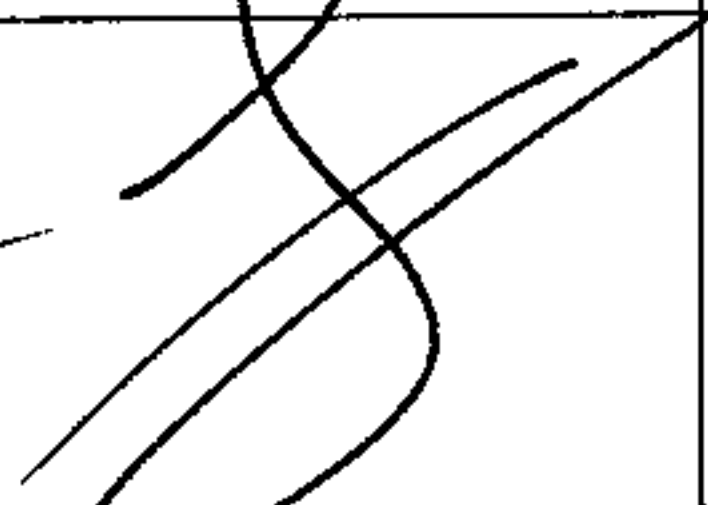
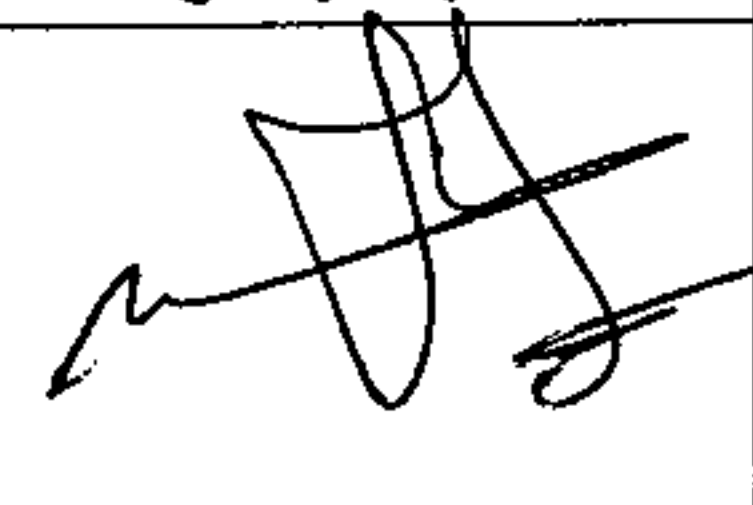
۸. ناوگانی که در حال حاضر با شهرداری دارای قرارداد می باشد تابع قرارداد و دستورالعمل های زمان عقد قرارداد بوده و مشمول این دستورالعمل نمی باشد.

۹. بهره بردار موظف به استفاده از رانندگانی است که واجد شرایط عمومی و تخصصی می باشند.

۱۰. لحاظ موارد ذیل در قرارداد (متناسب با هریک یک از روش های بهره برداری) فی مابین شهرداری با بهره برداران الزامی است:

- شرح وظائف بهره بردار برای ارائه خدمات در خطوط

(ضوابط حمل مسافر از قبیل سرویس دهی، سوار و پیاده نمودن مسافر در محل های مجاز، حرکت و توقف وسیله نقلیه و ...)

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

- مشخصات و تعداد خطوط و ناوگان تخصیصی به بهره بردار
- نحوه پرداخت مابه التفاوت کرایه توسط شهرداری و تعهد مربوط به پرداخت به موقع آن
- چگونگی نظارت بر عملکرد ناوگان
- نحوه رسیدگی به شکایات از بهره بردار و تعیین مرجع رسیدگی به اختلافات
- چگونگی پرداخت کرایه مسافر توسط مسافران
- تضامین بهره بردار به شهرداری بابت استفاده از ناوگان و حسن انجام خدمات جابجایی مسافر (متناسب با نوع بهره برداری و در چارچوب آیین نامه های مالی و معاملاتی شهرداری ها)
- فهرست های ارزیابی بهره برداری از ناوگان (در صورت لزوم)
- فهرست های بازدیدهای فنی (در صورت لزوم)
- شرایط فسخ قرارداد
- موارد تعلیق ارائه خدمات جابجایی مسافر
- دیگر موارد قانونی

۱۱. کلیه حقوق مادی و معنوی رانندگان و بهره برداران حسب قرارداد منعقد فی مابین تعیین تکلیف شده و کلیه مسئولیت های قانونی مربوطه به عهده موسسه یا شرکت بوده و رابطه کاری موسسات یا شرکت ها با کارکنان و رانندگان خود ارتباطی با شهرداری یا دولت نخواهند داشت.

۱۲. بررسی ایمنی دوره ای، پیگیری اخذ معاینه فنی ناوگان، بیمه مسئولیت مدنی اعم از آتش سوزی، زلزله یا هرگونه بروز اتفاق در توقفگاه ها، پایانه ها و سطح شهر (در حالت اول و دوم) و همچنین سلامت جسمی و روانی رانندگانی که در موسسه یا شرکت فعالیت می نمایند و رعایت کلیه قوانین و مقررات کار حین کار و مسئولیت حوادث ناشی از آن، پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان تحت هر عنوان و مالیات کارکنان با بهره بردار بوده و در صورت بروز هرگونه اتفاق منجر به ضرر و زیان، بهره بردار بر اساس برآورد کارشناس رسمی دادگستری مسئول جبران می باشد. این موضوع در قراردادهای دوجانبه لحاظ می گردد. در هر حال مسئولیت جبران هرگونه خسارت وارده به اشخاص ثالث، املاک و کلیه عوامل خود اعم از جانی و مالی باید به طور کامل و مشخص در قرارداد با بهره بردار ذکر شود.

تبصره: نظارت عالی بر اجرایی شدن این ماده بر عهده شهرداری بوده و این موضوع رافع مسئولیت بهره بردار نمی باشد.

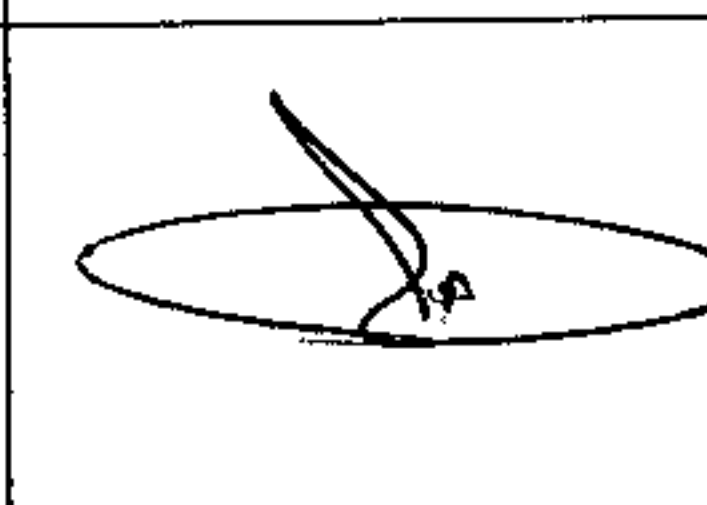
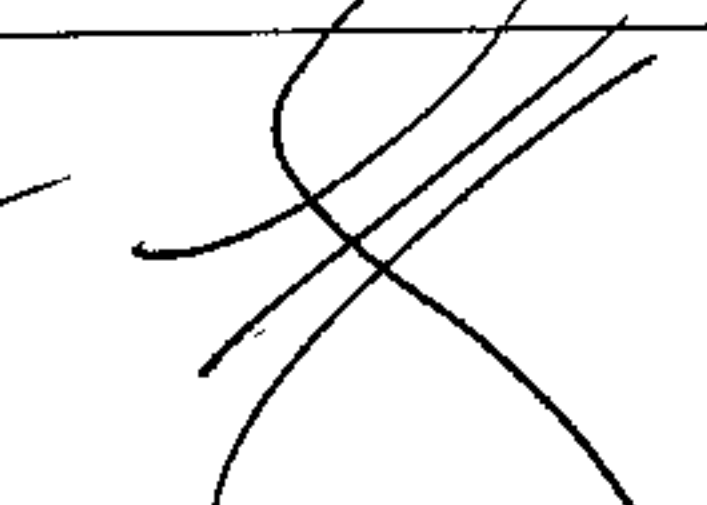
۱۳. نوع و تعداد ناوگان مشخص شده برای فعالیت در خطوط، صرفاً بر اساس نتایج مطالعات خواهد بود.

۱۴. در فراخوان بهره برداری از ناوگان و خطوط توسط بهره برداران بر اساس مفاد این شیوه نامه، شهرداری باید در صورت وجود شرایط یکسان، اولویت های ذیل را لحاظ نماید:

الف: تعاونی های متشکل از رانندگان فعال بر روی ناوگان تحت پوشش شهرداری ها به شرط خروج ناوگان فرسوده خود از پایین ترین سال ساخت که مبنای شروع آن، ناوگان سال ۱۳۸۵ می باشند.

ب: موسسات، شرکت ها و تعاونی های فعال در حوزه فعالیت حمل و نقل عمومی درون شهری که در حداقل سه سال اخیر با شهرداری ها قرارداد بهره برداری داشته اند.

۱۵. اسقاط ناوگان مستند به قوانین و مقررات جاری در کشور بوده و با تأیید کمیته فنی استانداری و سازمان قابل انجام می باشد.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

۱۶. شهرداری باید در راستای نظارت بر عملکرد ناوگان در خطوط، نسبت به راه اندازی سامانه های هوشمند مکان یابی، جمع آوری الکترونیک کرایه و دیگر موارد به صورت برخط اقدام نموده و آن ها را به سامانه مرکزی جهت پایش داده های ناوگان کشور منتقل نماید. توزیع هرگونه کمک های پیش بینی شده در اعتبارات دولتی بر اساس داده های استخراج شده از سامانه مرکزی بوده و در غیر این صورت شهرداری مسئول عدم جذب آن می باشد.

۱۷. خارج شدن از مسیرهای تعیین شده به دلایل مختلف، جابجایی مسافر در خارج از زمان تعیین شده توسط بهره برداران و استفاده از ناوگان در خطوط غیر از مشخص شده در قرارداد صرفاً با موافقت قبلی شهرداری قابل انجام است.

۱۸. شهرداری موظف است در قرارداد با بهره بردار این موضوع را قید نماید که در تمام مدت بهره برداری ترتیبات استفاده از ناوگان برای خدمات رسانی به زائران اربعین حسینی (ع) براساس دستورالعمل ستاد مرکزی اربعین حسینی خواهد بود.

ماده (۳) نحوه برخورد با تخلفات

۱. نظارت بر حسن اجرای این ضوابط در شهرهای استان با استانداری مربوط می باشد. معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری مکلف است با انجام بازرسی های دوره ای توسط کمیته فنی استانداری و همچنین با استفاده از دسترسی های اخذ شده از سامانه مرکزی و سامانه های هوشمند شهرداری ها بر عملکرد آنان نظارت نموده و هرگونه مشکل در بهره برداری و ارائه خدمات به شهروندان را پیگیری و در صورت نیاز، متخلفان از موارد مطروحه شده در این ضوابط را حسب مورد به مراجع ذیصلاح مربوط معرفی نماید.

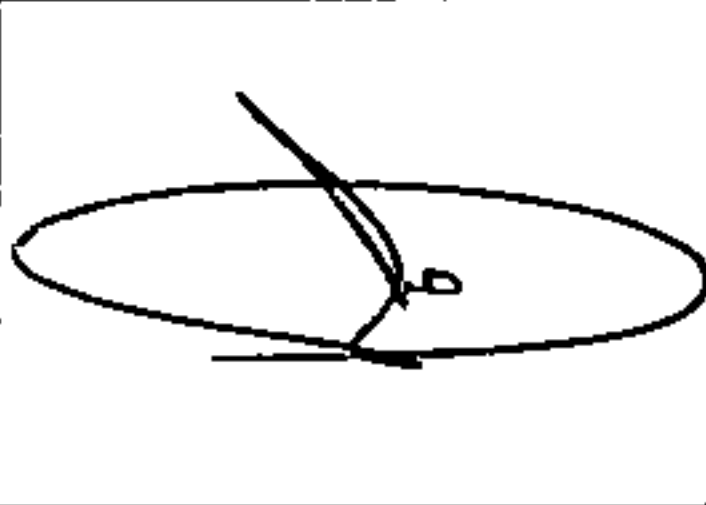
۲. رسیدگی به تخلفات بهره برداران در خصوص عدم رعایت شرایط مربوط به نحوه ارائه خدمات، با شهرداری و دیگر موارد مرتبط و همچنین تعیین جریمه نقدی مربوطه و مدت تعطیلی یا ابطال پروانه متخلف، مستند به ماده ۲۰ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده ۳۱ و ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی می باشد.

تبصره: رسیدگی به تخلفات رانندگان توسط بهره برداران صورت می پذیرد.

ماده (۴) هماهنگی در اجرا

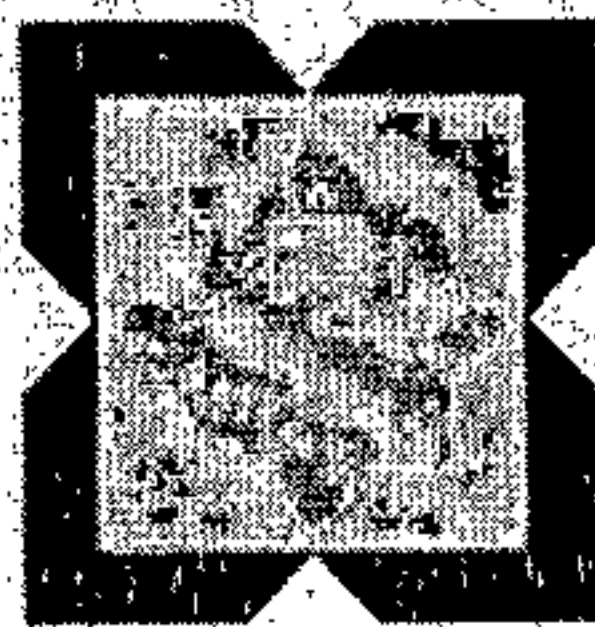
۳. در صورت بروز تداخل در فعالیت بهره برداران در شهرهای همجوار یا روستاهای واقع در حریم شهرها، شورای هماهنگی ترافیک استان مرجع حل اختلاف و انجام هماهنگی های لازم می باشد.

پایان

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

بسمه تعالی

وزارت کشور

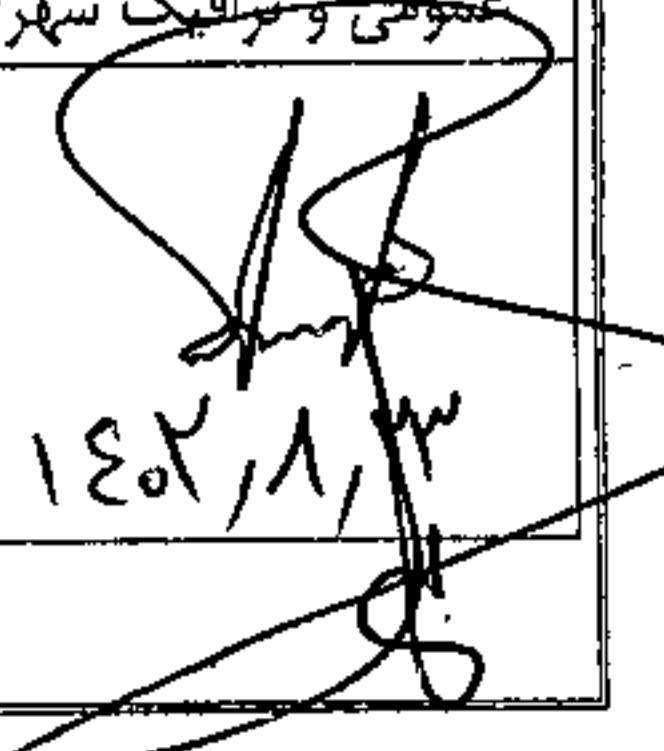
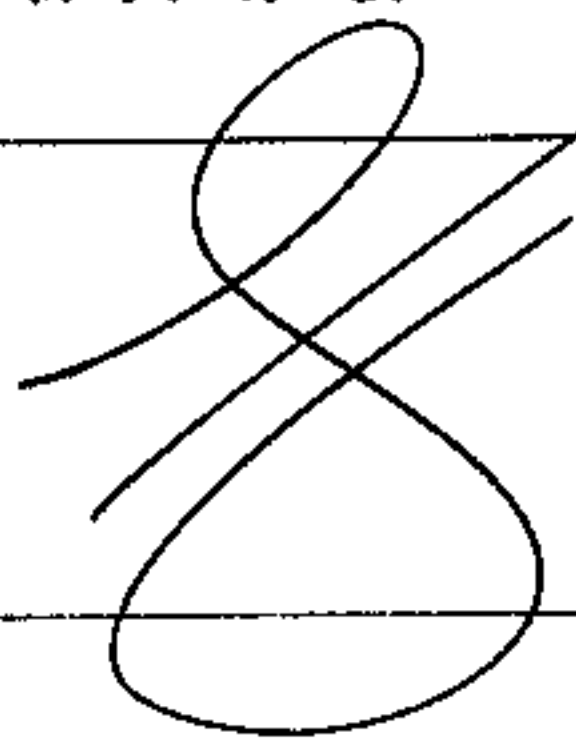
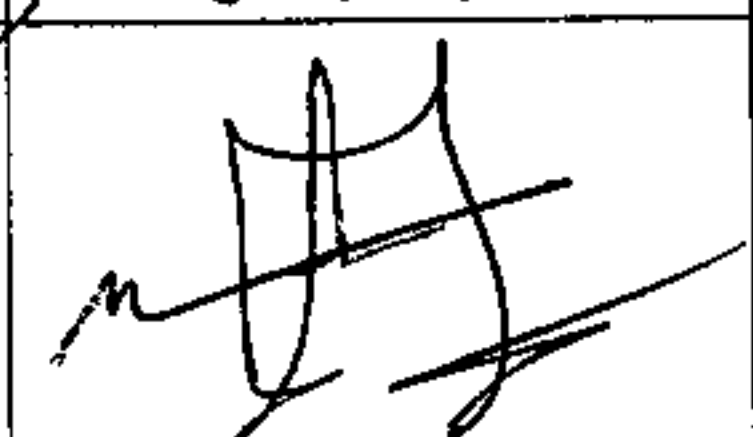
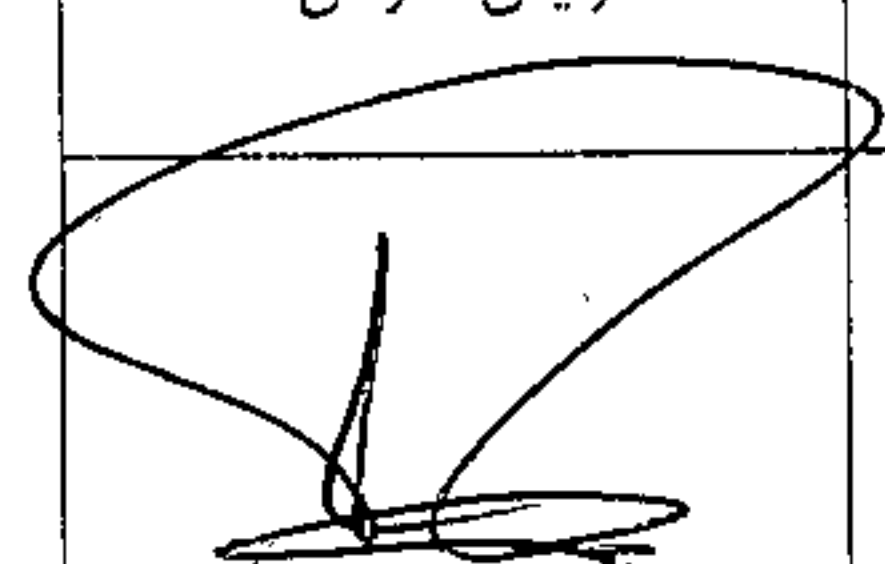

سازمان شهرداری و دهیاری های کشور

"ضوابط بهره برداری از ناوگان خودروی ون"

که تمام یا قسمتی از منابع مالی آنها توسط دولت تأمین شده است

پاییز ۱۴۰۲

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
 ۱۴۰۲/۱/۳				

ماده (۱) تعاریف عمومی

سازمان : سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

شهرداری : شهرداری ها یا شرکت ها و سازمان های وابسته که متولی مدیریت و بهره برداری حمل و نقل عمومی در شهرها می باشند.
بهره بردار: موسسه یا شرکت (با موضوع حمل و نقل مسافر) براساس ضوابط ابلاغی وزارت کشور (موضوع ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۳۱) و ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی) که به منظور فعالیت در زمینه حمل و نقل عمومی درون شهری مسافر به صورت خصوصی یا تعاونی تأسیس شده و دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از شهرداری می باشد.

محدوده فعالیت : محدوده و حریم شهر که بهره بردار نسبت به ارائه خدمات جابجایی مسافر تحت نظارت شهرداری ها اقدام می نمایند. در صورت لزوم فعالیت ناوگان در خارج از محدوده فعالیت، رعایت مفاد مصوبه شماره ۷۲۷۸۳/ت/۵۱۵۵۶ هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۹ هیئت محترم وزیران و اصلاح ماده ۲ آیین نامه اجرایی موارد معافیت استفاده از اوراق صورت وضعیت مسافری و بارنامه الزامی است.

خودروی ون مسافری: خودروهای ون دارای پلاک "ت"، که در محدوده فعالیت و تحت نظارت شهرداری ها نسبت به جابجایی مسافر اقدام می کنند.

ناوگان فرسوده: تعاریف حاکم بر خودروی فرسوده که در قوانین و مقررات کشور مشخص شده است.

کمک مالی دولت: هرگونه تأمین مالی اعم از بلاعوض، تسهیلات، یارانه سود تسهیلات، تأمین مستقیم ناوگان با قراردادهای ارزی-ریالی و غیره که برای خرید تمام یا بخشی از خودروی ون، توسط دولت صورت می پذیرد و یا منتج به تأمین ناوگان برای بهره بردار با قیمت کمتر از قیمت روز بازار می گردد.

مشارکت مالی: توافقی است بین بهره بردار با شهرداری برای مشارکت مالی در تأمین ناوگان

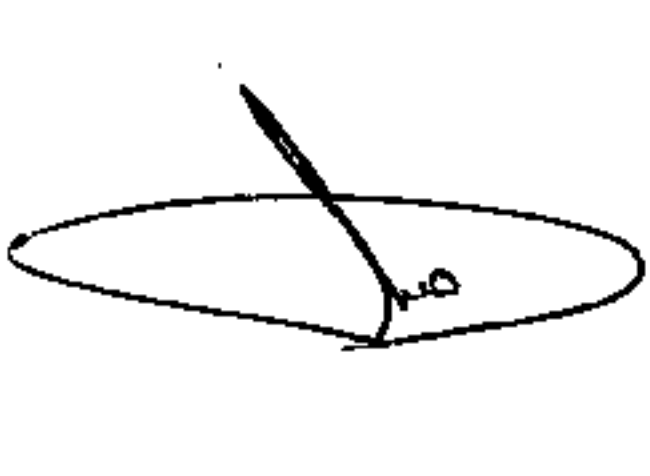
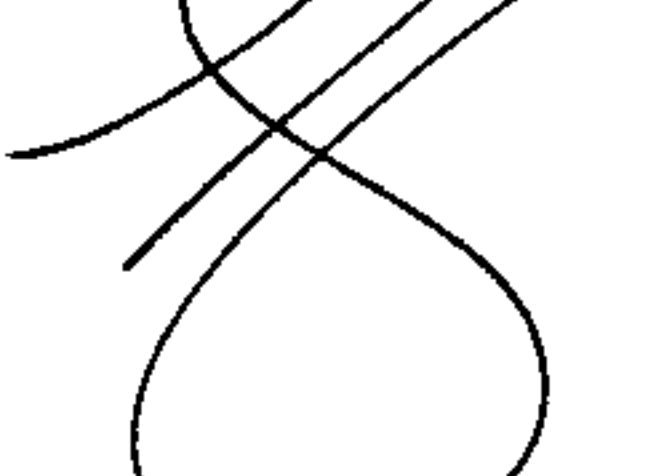
خدمات جابجایی مسافر: ضوابطی است که توسط شهرداری ها در خصوص نحوه ارائه خدمات سرویس دهی، سوار و پیاده نمودن مسافر در محل های مجاز و حرکت و توقف ناوگان حمل و نقل عمومی به بهره برداران اعلام می گردد.

مطالعات: عبارت است از انجام هرگونه مطالعه در خصوص برنامه ریزی برای ایجاد یا بازنگری خطوط با خودروی ون که توسط شهرداری ها انجام و به تأیید مراجع ذیربط رسیده است.

کرایه: هزینه ای است که توسط شهرداری برای هر خط جهت جابجایی مسافر با ناوگان مشخص شده و به تأیید شورای شهر رسیده است.

ماده (۲) نحوه بهره برداری از ناوگان

۱. شهرداری باید جابجایی مسافر در مقابل ارائه خدمات مناسب (کمی و کیفی) را بر اساس زمان مشخص شده در جدول شماره یک به بهره برداران واگذار نماید.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

۲. شهرداری مجاز است مبلغ قدرالسهم واریزی خود در وجه دولت را به عنوان پیش پرداخت از بهره بردار در چارچوب مشارکت مالی دریافت نموده و در ادامه پس از گذشت یک دوره تنفس شش ماهه مابقی مبلغ تأمین هر دستگاه ون را به میزان ۷,۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال در قالب اقساط با دوره زمانی تعریف شده در جدول شماره یک از بهره بردار دریافت و به حساب تعیین شده توسط سازمان واریز نماید.

تبصره ۱: اسناد مالکیت ناوگان واگذار شده تا زمان اتمام مدت بهره برداری به عنوان وثیقه نزد شهرداری ها نگهداری و پس از آن به بهره بردار تحویل خواهد شد. (شهرداری از بابت آزاد سازی اسناد مبلغی دریافت نخواهد کرد)

تبصره ۲: در صورتی که بهره بردار امکان مشارکت مالی نداشته باشد شهرداری می تواند خدمات جابجایی مسافر را از طریق تأمین نیروی انسانی لازم که توسط بهره بردار تأمین می گردد انجام دهد. (اسناد مالکیت خودرو نزد شهرداری ها باقی خواهند ماند)

در این صورت مبالغ موضوع این ماده توسط شهرداری ها به حساب مشخص شده توسط سازمان واریز می گردد.

جدول شماره یک

ردیف	جمعیت شهر محل فعالیت	مدت زمان بازپرداخت اقساط (سال)	مدت زمان بهره برداری متناسب با قرارداد (سال)
۱	تا ۵۰ هزار نفر	۱۰	۱۱
۲	از بیش از ۵۰ هزار تا ۲۰۰ هزار نفر	۹	۱۰
۳	از بیش از ۲۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار نفر	۸	۹
۴	از بیش از ۵۰۰ هزار تا یک میلیون نفر	۷	۸
۵	کلان شهرهای با از بیش از یک میلیون نفر	۶	۷

۳. شهرداری باید از بهره برداران تعهد و تضمین معتبر برای ارائه خدمات در محورهای تعیین شده را اخذ نماید.

تبصره ۱: در صورتی که پیش از اتمام زمان بهره برداری، بهره بردار امکان ادامه آن را نداشته باشد، شهرداری مکلف است نسبت به محاسبه سهم ایشان از مالکیت ناوگان براساس نظر کارشناس رسمی (بر مبنای مدت تعهد) اقدام نموده و پس از تسویه با بهره بردار جدید قرارداد منعقد کند.

تبصره ۲: در صورتی پیش از اتمام زمان بهره برداری، بهره بردار به طور موقت امکان ارائه خدمات توسط ناوگان را نداشته باشد (از قبیل تعمیرات) این مدت با تشخیص شهرداری به عنوان زمان بهره برداری محاسبه نمی گردد.

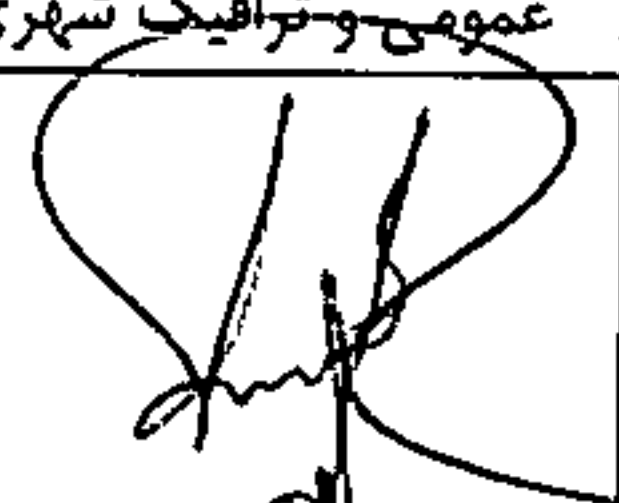
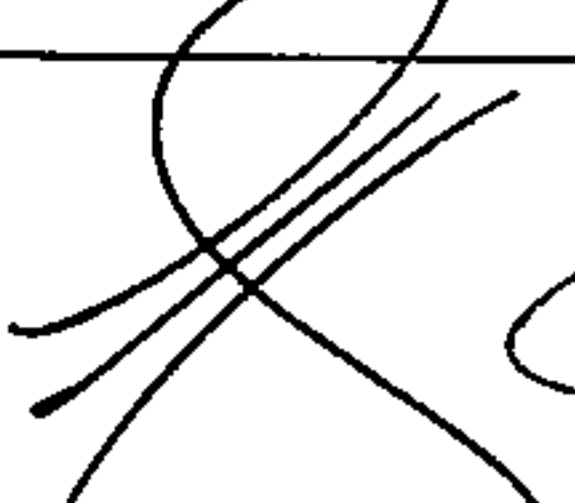
تبصره ۳: ارائه خدمات حمل و نقل مسافر با ناوگان تا پایان مدت زمان بهره برداری توسط بهره بردار الزامی بوده و امکان واگذاری ناوگان توسط بهره بردار به غیر (تحت هر عنوان) در مدت زمان بهره برداری وجود نداشته و در صورت تخلف از موضوع شهرداری رسیدگی لازم را در چارچوب ماده ۲۰ مصوبه شماره ۱۵۹۳۲۹/ت/۲۷۱۸۷ هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۵ هیأت محترم وزیران انجام خواهد داد.

تبصره ۴: پرداخت هزینه های صدور بیمه نامه شخص ثالث بر عهده بهره بردار می باشد.

۴. ناوگانی که بدون بهره مندی از کمک مالی و یا نقش قراردادی و اجرائی دولت، به طور کامل توسط شهرداری ها، بخش خصوصی یا مشارکت آن ها تأمین مالی می گردند، شامل این دستورالعمل نیست.

۵. بهره بردار موظف به استفاده از رانندگانی است که واجد شرایط عمومی و تخصصی باشند.

۶. لحاظ موارد ذیل در قرارداد فی مابین شهرداری با بهره برداران الزامی است:

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

- شرح وظائف بهره بردار برای ارائه خدمات در خطوط
- (ضوابط حمل مسافر از قبیل سرویس دهی، سوار و پیاده نمودن مسافر در محل های مجاز، حرکت و توقف وسیله نقلیه و ...)
- مشخصات و تعداد خطوط و ناوگان تخصیصی به بهره بردار
- چگونگی نظارت بر عملکرد ناوگان
- نحوه رسیدگی به شکایات از بهره بردار و تعیین مرجع رسیدگی به اختلافات
- چگونگی پرداخت کرایه مسافر توسط مسافرین
- تضامین بهره بردار به شهرداری بابت استفاده از ناوگان و حسن انجام خدمات جابجایی مسافر (متناسب با نوع بهره برداری و در چارچوب آیین نامه های مالی و معاملاتی شهرداری ها)
- فهرست های ارزیابی بهره برداری از ناوگان (در صورت لزوم)
- فهرست های بازدیدهای فنی (در صورت لزوم)
- شرایط فسخ قرارداد
- موارد تعلیق ارائه خدمات جابجایی مسافر
- درآمدها و هزینه های کارشناسی شده شرکت بر اساس ضوابط و مقررات حاکم بر شهرداری ها
- دیگر موارد قانونی

۷. کلیه حقوق مادی و معنوی رانندگان و بهره برداران حسب قرارداد منعقد فی مابین تعیین تکلیف شده و کلیه مسئولیت های قانونی مربوطه به عهده موسسه یا شرکت بوده و رابطه کاری موسسات یا شرکت ها با کارکنان و رانندگان خود ارتباطی با شهرداری یا دولت نخواهند داشت.

۸. بررسی ایمنی دوره ای ، پیگیری اخذ معاینه فنی ناوگان، بیمه مسئولیت مدنی اعم از آتش سوزی ، زلزله یا هرگونه بروز اتفاق در توقفگاه ها، پایانه ها و سطح شهر و همچنین سلامت جسمی و روانی رانندگانی که در موسسه یا شرکت فعالیت می نمایند و رعایت کلیه قوانین و مقررات کار حین کار و مسئولیت حوادث ناشی از آن، پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان تحت هر عنوان و مالیات کارکنان با بهره بردار بوده و در صورت بروز هرگونه اتفاق منجر به ضرر و زیان، بهره بردار بر اساس برآورد کارشناس رسمی دادگستری مسئول جبران می باشد. این موضوع در قرارداد شهرداری با بهره بردار لحاظ می گردد. در هر حال مسئولیت جبران هرگونه خسارت وارده به اشخاص ثالث، املاک و کلیه عوامل خود اعم از جانی و مالی باید به طور کامل و مشخص در قرارداد با بهره بردار ذکر شود.

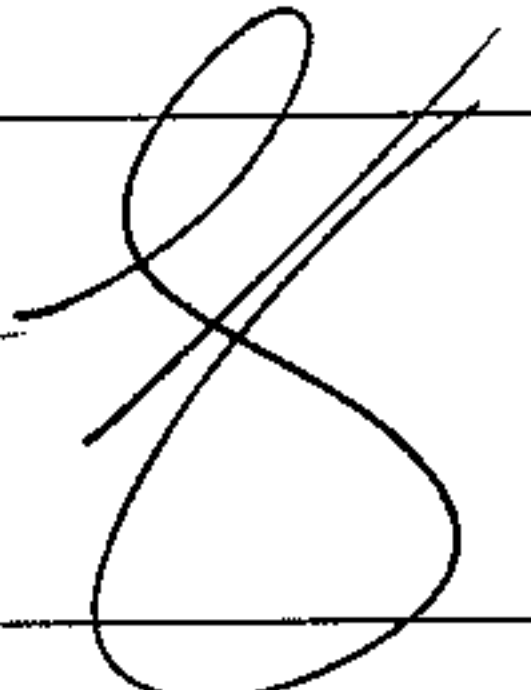
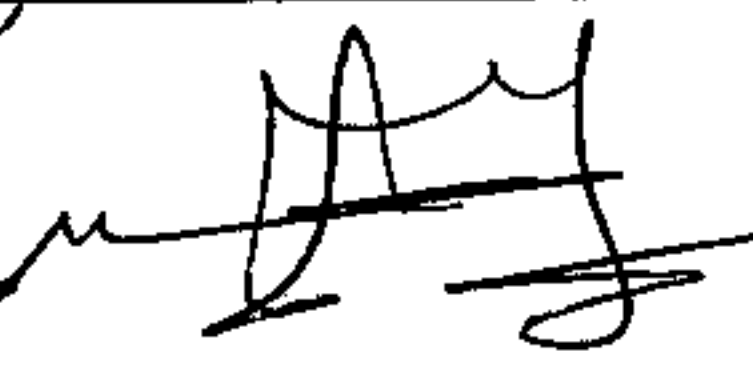
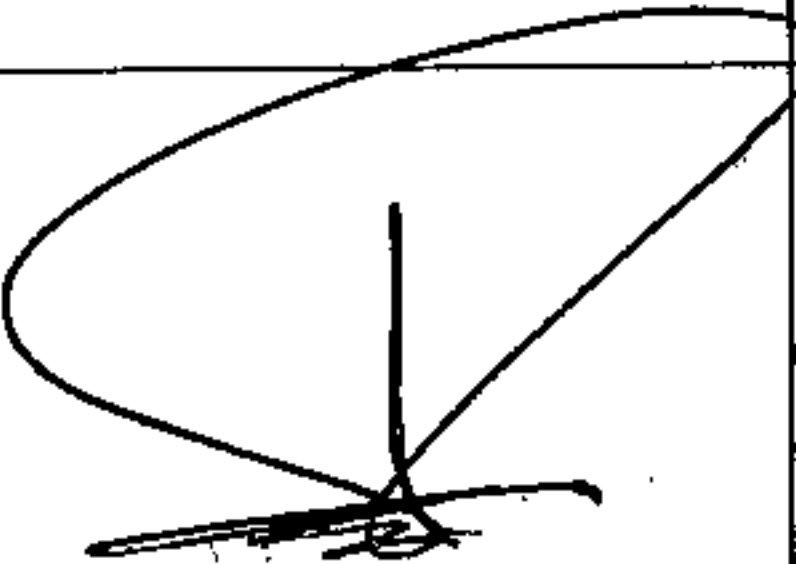
تبصره: نظارت عالی بر اجرای این ماده بر عهده شهرداری بوده و این موضوع رافع مسئولیت بهره بردار نمی باشد.

۹. تعداد ناوگان مشخص شده برای فعالیت در خطوط، بر اساس نتایج مطالعات خواهد بود.

۱۰. در فراخوان بهره برداری از ناوگان و خطوط توسط بهره برداران بر اساس مفاد این شیوه نامه، شهرداری باید در صورت وجود شرایط یکسان، اولویت های ذیل را با در نظر گرفتن اولویت نوسازی ناوگان ون فرسوده لحاظ نماید:

الف : تعاونی های متشکل از رانندگان فعال بر روی ناوگان تحت پوشش شهرداری ها به شرط ثبت نام ناوگان در سامانه نوسازی ناوگان خودروهای فرسوده

ب : موسسات ، شرکت ها و تعاونی های فعال در حوزه فعالیت حمل و نقل عمومی درون شهری که در حداقل سه سال آخر منتهی به زمان فراخوان با شهرداری ها قرارداد بهره برداری داشته و شهرداری از عملکرد آن ها رضایت داشته باشد.

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
				

ج: موسسات، شرکت‌ها و تعاونی‌های دارای صلاحیت فعالیت در حوزه حمل و نقل عمومی درون شهری (با تشخیص شهرداری) که متقاضی دریافت ناوگان ون جهت شروع فعالیت با رویکرد توسعه ناوگان تاکسیرانی شهری می باشند (بدون نوسازی ناوگان فرسوده) د: در صورتی که متقاضی واجد شرایط در هیچ یک از موارد فوق وجود نداشته باشد، شهرداری می تواند تا زمان راه اندازی شخص حقوقی نسبت به استفاده از خدمات اشخاص حقیقی در چارچوب ضوابط و مقررات خود اقدام نماید. بدیهی است پس از تأسیس شرکت شهرداری باید افراد حقیقی را در آن چارچوب ساماندهی نماید. در این حالت نیز رعایت اولویت نوسازی و نیز اصل قرعه کشی الزامی است.

تبصره: در صورتی که تعداد متقاضیان بیشتر از ون های موضوع این دستورالعمل باشد، واگذاری از طریق قرعه کشی بین متقاضیان آن مرحله صورت می گیرد.

۱۱. اسقاط ناوگان فرسوده براساس قوانین و مقررات جاری کشور خواهد بود.

۱۲. شهرداری باید در راستای نظارت بر عملکرد ناوگان در خطوط، نسبت به راه اندازی سامانه های هوشمند مکان یابی و دیگر موارد به صورت برخط اقدام نموده و آن ها را به سامانه مرکزی جهت پایش داده های ناوگان کشور منتقل نماید.

۱۳. تغییر مسیرهای تعیین شده، جابجایی مسافر در خارج از زمان تعیین شده و تغییر خطوط توسط بهره برداران صرفاً با موافقت قبلی شهرداری قابل انجام است.

۱۴. شهرداری موظف است در قرارداد با بهره بردار این موضوع را قید نماید که در تمام مدت بهره برداری ترتیبات استفاده از ناوگان برای خدمات رسانی به زائران اربعین حسینی (ع) براساس دستورالعمل ستاد مرکزی اربعین حسینی خواهد بود.

ماده (۳) نحوه برخورد با تخلفات

۱. نظارت بر حسن اجرای این ضوابط در شهرهای استان با استانداری مربوط می باشد. معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری مکلف است با انجام بازرسی های دوره ای و همچنین با استفاده از دسترسی های اخذ شده از سامانه مرکزی و سامانه های هوشمند شهرداری ها بر عملکرد آنان نظارت نموده و هرگونه مشکل در بهره برداری و ارائه خدمات به شهروندان را پیگیری و در صورت نیاز، متخلفان از موارد مندرج این ضوابط را معرفی نماید.

۲. رسیدگی به تخلفات بهره برداران در خصوص عدم رعایت شرایط مربوط به نحوه ارائه خدمات، با شهرداری و دیگر موارد مرتبط و همچنین تعیین جریمه نقدی مربوطه و مدت تعطیلی یا ابطال پروانه متخلف، مستند به ماده ۲۰ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده ۳۱ و ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی می باشد.

تبصره: رسیدگی به تخلفات رانندگان توسط بهره برداران صورت می پذیرد.

ماده (۴) هماهنگی در اجرا

در صورت بروز تداخل در فعالیت بهره برداران در شهرهای همجوار یا روستاهای واقع در حریم شهرها، شورای هماهنگی ترافیک استان مرجع حل اختلاف می باشد.

پایان

محمد بابائی زاده مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری	حسین پرستار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادها	سیدسجاد انوشه معاون امور شهرداریها	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و منابع	مهدی سلیمی رئیس سازمان
